

Werk

Titel: Libri Judicum et Ruth secundum versionem Syriaco-hexaplarem, quos ex codice Musei...

Autor: Rørdam, T. Skat

Ort: Havniae

Jahr: 1861

Kollektion: DigiWunschbuch

Werk Id: PPN775231185

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PID=PPN775231185> | LOG_0005

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=775231185>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

DISSERTATIO

DE REGULIS GRAMMATICIS,

QUAS SECUTUS EST PAULUS TELLENSIS

IN VETERI TESTAMENTO EX GRÆCO SYRIACE VERTENDO.

extant exempla, ubi ܘܢ et ܘܢܝܢ eundem locum atque δέ et γάρ inter præpositionem et nomen tenent, e. g. ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ πρὸ δὲ πτώματος Prov. 16, 18, cfr. v. 27. Job. 5, 22; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἀκρῶν}$ Prov. 8, 2, cfr. v. 3. 22, 9. Es. 5, 12.

§ 5. Singulas quidem voces Paulus, quantum fieri posset, accurate vertit; tamen in particulis vertendis non facile potuit ab hac regula non decedere, quia particulis multo pluribus utitur lingua Græca quam Syriaca. — 1) Ita duas vel tres particulas negativas, quæ Græce negationem augment, quasi una esset, vertit, e. g. ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{οὐ μὴ ἀναβῆ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μὴ εὐρεθῆ}$ Es. 35, 9; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{οὐδὲν οὐ μὴ καταλείψωσι}$ Es. 39, 6. Tamen, ubi verbum inter negationes intercedit, Syriace duæ ponuntur, e. g. ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{οὐκ εἶσι γινώσκοντες οὐδὲν}$ Eccl. 9, 5; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{οὐ μὴ ἀποκρυβῆ ἀπὸ σου οὐδὲν ῥῆμα}$ Jer. 32, 17, cfr. Es. 13, 20. 39, 2. Jer. 39, 10. 12. Job. 21, 25. Eccl. 5, 13. In formula οὐ μὴν δὲ ἀλλά adverbium οὐ nunquam vertitur, et cum singulis vocibus in ea liberrime agitur; vertitur enim ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 17, 10. 21, 17. 27, 7; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 5, 8; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 34, 36; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 2, 5; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 13, 3; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ Job. 12, 5 (sed suspicor h. l. sicut 13, 3 legendum esse ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ).

2) Conjunctio ἀν nunquam vertitur, e. g. ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ὅπως ἀν μὴ λάβητε Ezech. 36, 30; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{ἐπέβαλον ἀν τὴν χεῖρα}$ Ps. 80, 15; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ ἕως ἀν θῶ Ps. 109, 1, cfr. 118, 92. Es. 1, 9. 55, 10. 11. Cant. 3, 5; (occurrit quidem non raro ܘܢܝܢ , ubi in codd. Græcis ἀν extat, sed quum talibus locis ut plurimum aliqui codices pro ἀν exhibeant ἐάν , quod semper per ܘܢܝܢ vertitur, non dubito, quin Paulus in suo codice ἐάν legerit). In vertendis illis compositionibus conjunctionum, quæ Græce tam sæpe occurrunt, non mediocriter laborat Paulus, quia nihil simile Syriace in usu est, cujus rei translatio conjunctionis οὐ μὴν δὲ ἀλλά , quam supra attuli, bonum exhibet exemplum. Omnes autem eas percensere nimis longum esset opus et me in rem lexicalem auferret; sufficere annotasse, in ejusmodi compositionibus duas conjunctiones, quæ in eundem scopum tendant, quasi una sit verti, e. g. ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ εἰ γὰρ ὄφελον Job. 14, 13. 30, 24; ܘܢܝܢ ܘܢܝܢ $\text{ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύϊ κρατεῖ}$ Job. 9, 19 (si enim vim optativam vocis ὄφελον , et ὅτι vim causalivam vocis γάρ auget).

... παίων τὸ ἔθνος πληγὴν θυμοῦ Es. 14, 6, $\text{לְחַלּוֹתָם לְחַלּוֹתָם}$ δισσοὺν σύντριμμα σύντριψον αὐτούς Jer. 17, 18, cfr. 30, 14. Jud. 11, 33. 15, 8. Jon. 1, 10 ($\text{בְּכַלְכַּלְתֶּם בְּכַלְכַּלְתֶּם}$, sed v. 16: $\text{בְּכַלְכַּלְתֶּם בְּכַלְכַּלְתֶּם}$ ἐγοβήθησαν φόβῳ), Zach. 1, 14. 15, 8, 2. — Dubito num unquam accusativus absolutus per כ exprimitur, quod colligere possis ex Job. 16, 15: $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ κατέβαλόν με πτώμα, sed suspicor Paulum in suo cod. πτώματι legisse. Ille accusativus tantum, qui post verba eundi viam, qua itur, significat, Syriace semper per כ circumscribitur, ita ut a dativo distingui non possit, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ ποία ὁδὴ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, ὁδὸν ἐρήμου 4 Reg. 3, 8; $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ ἔξω τυφλοὺς ὁδῶ ἢ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους ἅς οὐκ ἔγνωσαν Es. 42, 16; $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλείοντες αὐτήν Es. 42, 10, cfr. Jud. 5, 6. 8, 11. 4Reg. 11, 16. 19. 25, 4. Prov. 2, 20. Job. 22, 12. 24, 13. Eodem modo exprimitur accus. adverbialis in formula $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ quæ plerumque vertitur $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$, e. g. Am. 3, 12. Mich. 3, 3. Zach. 7, 13, cfr. Es. 9, 3, vel $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$, Es. 20, 3. 29, 8. Ezech. 15, 6. Obad. 16, interdum $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ vel $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$, Ezech. 12, 11. 16, 48. 42, 7. Zach. 8, 14.

2) *Genitivus* possessivus plerumque per כ exprimitur; perraro tantum evenit, ut nomine regente in statu constructo ponendo designetur, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ eis χεῖρας σιδήρου Job. 15, 22; $\text{כִּי אֶפְשָׁר לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ υἱοὶ Ἰσραὴλ 4 Reg. 16, 3. 17, 7. 8. 9. 22. 24; $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ υἱοὶ υἰῶν Job. 31, 8, not. b; (status constructus plerumque non adhibetur nisi in nominibus compositis vertendis, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ μεγαλοπρεπεία Ps. 8, 2; $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ σκηνοπηγία Zach. 14, 16; $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ πεντηκόνταρχος 4 Reg. 1, 9. 10. 11; perraro compositum per כ resolvitur, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ 4 Reg. 1, 13). Genitivus partitivus plerumque etiam per כ , interdum autem per כ exprimitur, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ ὀλίγον σοφίας Eccl. 10, 1, cfr. Dan. 3, 48. 4, 12. Job. 2, 10. Genitivus, qui tempus, quo quid agitur, significat, semper per כ exprimitur, e. g. $\text{כִּי אֶפְשָׁρ לִי לְעַלֵּם אֶת־בְּרִיתִי}$ ἐσπέρας καὶ πρωτὶ καὶ μεσημβρίας Ps. 54, 18, cfr. 31, 4. Es. 27, 3 al. — Si genitivus verbo regitur, necessario modus, quo redditur, a verbo pendet; quod quale sit, lexicis illustrandum erit.

3) *Dativus* necesse est per præpositiones circumscribitur, quæ pro diversa significatione dativi diversæ sunt; frequentissimæ sunt כ , ubi dativus

objectum personæ, ו ubi instrumentum est. Hæc tam manifesta sunt, ut nullis exemplis indigeant, quæ si quæras, unusquisque fere versus præbebit. — Ubi infinitivus absolutus Hebræorum apud LXX per substantivum in dativo positum redditur, hic dativus plerumque quidem per ו exprimitur, interdum tamen sine præpositione (h. e. per accus. absol.), e. g. $\text{וַיִּזְכֹּרְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ$ ζωῆ ζήσεται Ezech. 3, 21. 18, 9. 13. 17. 19; $\text{וַיִּזְכֹּרְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ$ θανάτω ἀποθανῆ 4 Reg. 8, 10. Ezech. 33, 8. 14; sed interdum etiam (eodem modo, quo participium) per inf. abs. vertitur, e. g. $\text{וַיִּזְכֹּרְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ$ αἰσχύνῃ οὐ κατησχύνθησαν Jer. 8, 12; $\text{וַיִּזְכֹּרְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ$ ἀφῆ ἀναφθήσεται Jer. 48, 9, cfr. Jud. 13, 22. 15, 13. Es. 60, 12. Ezech. 27, 28.

CAPUT TERTIUM.

De Adjectivis.

§ 8. 1) Multa sunt adjectiva, quæ per substantiva cum ? nota genitivi præfixo vertuntur. Hoc imprimis fit in adjectivis, quæ materiem vel pertinentiam ad rem denotant, e. g. $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν 4 Reg. 12, 13; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ Ps. 2, 9; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ θνυσιαστήριον ξύλινον Ezech. 41, 22; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ οἰκία πῆλιναι Job. 4, 19; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ χθιζοὶ γάρ ἐσμεν Job. 8, 9; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ὡςπερ μισθίου αὐθημερίνου Job. 7, 1; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ὄνος ἄγριος Job. 6, 5; (plerumque tamen simul occurrit forma adjectiva in ? terminata, e. g. $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ὀδόντες σιδηροῖ Dan. 7, 7; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι Ezech. 41, 22; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ σῶμα πῆλινον Job. 13, 12). Etiam adjectiva cum ? privativo composita non raro sic exprimuntur, e. g. $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ἄνθρωπος ἄμεμπτος Job. 1, 8. 2, 3; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ἀμνοὶ ἄμωμοι Ezech. 46, 4; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר$ ἀνελεήμων ὀργή Prov. 27, 4, cfr. Job. 19, 13 (alibi $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר}$ sonat, Prov. 11, 17. 17, 11). Eodem modo semper adjectiva λοιπός, ἀριστερός, εὐάνυμος et δεξιός vertuntur, e. g. $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָר}$ ἢ γῆ Νεφθαλείμ καὶ οἱ λοιποὶ Es. 9, 1; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָρ}$ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν Ezech. 4, 4; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָρ}$ ἀπὸ τῆς ἀμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ἀμίας τοῦ οἴκου τῆς εὐονύμου 4 Reg. 11, 11, cfr. Ezech. 39, 3 sæp. — Raro fit, ut quum hoc modo adjectivum per substantivum vertatur, præpositio substantivo præfigatur, e. g. $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָρ}$ αἰώνιος Ps. 75, 5. Jer. 5, 22. 6, 16 etc.; $\text{וְהָיָה כְּעֵץ הַיָּדָבָρ}$

ἄδικον Jer. 7, 9. Ezech. 33, 15; *صالح* καθαρὸν Es. 1, 25 (plerumque tamen adjectivum Syriace retinetur, e. g. *صالح* τὸ ἀγαθόν Eccl. 2, 3; *صالح* τὸ κακόν Mich. 7, 3). Raro fit, ut adjectivum in neutro plurali substantive adhibitum per substantivum vertatur, ut *صالح* δίκαια Prov. 21, 3 (alibi est *صالح*, e. g. Jer. 11, 20. Job. 37, 23); *صالح* τὰ τελευταῖα Prov. 14, 12. 13 (sed idem vertitur *صالح* Eccl. 9, 3, not. c). — Eodem modo τὸ ἅγιον «sanctitas» est *صالح*, Ps. 88, 36, et τὰ ἅγια «sanctitates» *صالح*, Am. 4, 2; sed etiam ubi concretam habet significationem «rei sacræ», ἅγιον est *صالح*, Ezech. 48, 14. Zach. 14, 20. 21, et τὰ ἅγια *صالح*, 4 Reg. 12, 4. 18; et eodem modo vertitur, ubi de sacrario, h. e. loco sacro, ponitur, sic (τὸ) ἅγιον τῶν ἁγίων est *صالح*, Ezech. 41, 4. 48, 12. Dan. 9, 24 al., et (τὰ) ἅγια (τῶν) ἁγίων *صالح*, Ezech. 43, 12. 44, 13. Ubi vero τὸ ἅγιον de templo Hierosolymitano ponitur, vel speciatim de «Sancto» (ܫܰܢܰܩܰܝܰܗ), plerumque *صالح* vertitur, e. g. Ezech. 41, 21. 23. 42, 13. 14. 45, 4. 18. 48, 8. Dan. 9, 26. Eccl. 8, 10, rarius *صالح*, Ps. 19, 3. 62, 3. Es. 64, 10. Dan. 8, 14. Plurale τὰ ἅγια promiscue vertitur *صالح*, Ps. 133, 2. Ezech. 42, 20. 43, 21. 44, 1. 5. 7. 8. 9 al.*), et *صالح*, Es. 30, 29. Jer. 51, 51. Ezech. 41, 25. 44, 8. 47, 12. 48, 10. — Ἐσχάτον et ἔσχατα significatione temporali «novissimum (tempus)», etsi concreta, per subst. *صالح* vertuntur, e. g. *صالح* τὰ ἐρχόμενα ἐπὶ ἐσχάτου Es. 41, 23, cfr. Prov. 23, 32. 29, 21; *صالح* μεταμεληθῆς ἐπὶ ἐσχάτων Prov. 5, 11, cfr. 25, 8. Ezech. 38, 8. Mich. 4, 1 al.; sic et ἔσχάτον «extremus finis», e. g. *صالح* ἀπὸ ἐσχάτου τῆς γῆς Jer. 6, 22, cfr. 51, 32. Ezech. 38, 6 al., et plurale τὰ ἔσχατα, h. e. «extremi fines», vertitur *صالح*, e. g. *صالح* εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου Es. 37, 24, cfr. Ps. 72, 17, vel *صالح* Job. 11, 7 (ubi pro *صالح* legendum est *صالح*) et Es. 8, 9 (ubi *صالح* sine dubio vertendum est ἕως τῶν ἐσχάτων τῆς γῆς, non ut omnes codd. Græci: ἕως ἐσχάτου τ. γ.). Si vero τὰ ἔσχατα «res extremas, extremum fatum» significat, regulariter *صالح* vertitur, cfr. Job. 8, 7. 13. 42, 12. Es. 41, 22. 47, 7. Vertitur quidem ἔσχατα hoc sensu per *صالح* Thren. 1, 9 (*صالح* ἔσχατα) ἢ *صالح* οὐκ ἐμνήσθη ἔσχατα αὐτῆς), cfr. Prov. 14, 13, not. d, sed suspicor Paulum sensum perperam intellexisse. Peculiariter femininum ἔσχατη, ut-

* Sic etiam legendum videtur Ezech. 41, 21 pro Sing. *صالح*.

pote vim neutralem habens, quasi neutrum ἔσχατον vertitur מִן Eccl. 7, 9. 10, 13. Etiam nonnulla alia adjectiva neutra, quæ vim substantivi concreti habent, per substantiva vertuntur; sic μέσον, vel τὸ μέσον, e. g. מִן מִן עִיר מִן מִן עִיר Es. 52, 11; מִן מִן עִיר מִן מִן עִיר Jer. 21, 4, cfr. Am. 7, 8. 10. Ps. 135, 14, et τὰ μέσα, e. g. מִן מִן מִן Es. 51, 23 (num μέσος etiam adjective adhibitum per subst. מִן vertatur, dubito; legimus quidem מִן מִן, pro quo omnes codd: ἐν μέσῃ τῇ πόλει, Ezech. 5, 2. 9, 4; sed quum adj. μέσος alibi semper מִן vertatur, e. g. Jud. 16, 29. 4 Reg. 20, 4. Jer. 39, 3. Ezech. 41, 7. 42, 6, opinor Paulum ἐν μέσῳ τῆς πόλεως legisse). Τὸ λοιπὸν (4 Reg. 25, 11. Ezech. 34, 18) et τὰ λοιπά (4 Reg. 1, 18. 10, 34 sæp.) per subst. מִן exprimuntur, raro tantum adjective מִן, Es. 44, 15. 17 (compositum vero τὸ ἀπόλοιπον et τὰ ἀπόλοιπα semper adjective מִן ὅσι et מִן מִן, e. g. Ezech. 41, 13. 14. 15. 42, 1. 10). Peculiariter κατάλοιπος, prout semper substantive usurpatum, non solum in neutro vertitur מִן. e. g. מִן מִן τὸ κατάλοιπον Ἀδάμα Es. 15, 9, cfr. 46, 3; מִן מִן τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης Joel. 1, 4, cfr. Ps. 16, 14, sed etiam plerumque in masculino, e. g. מִן מִן οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων Am. 9, 12, cfr. Jer. 15, 9. 23, 3. 40, 15. 42, 19. Mich. 2, 12. Zeph. 2, 9; tamen etiam regulariter מִן (Jer. 8, 3. 44, 28. 47, 4) vel מִן (Am. 1, 8. Hagg. 1, 12. 14. 2, 3, cfr. Obad. 18, not. s) vertitur.

5) Nonnulla etiam adjectiva sunt, quæ per adverbia et præpositiones vertantur, sive semper sive in quibusdam tantum formis. Sic μόνος per מִן exprimitur, cui adjicitur suffixum ei personæ respondens, ad quam refertur μόνος, e. g. מִן מִן מִן מִן מִן μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου Ps. 70, 16; מִן מִן μόνου καταλύσει Jer. 49, 31, cfr. 4 Reg. 19, 19. Ps. 50, 6. 71, 18. 85, 10. 148, 13. Job. 1, 15; rarius מִן adhibetur, e. g. מִן מִן מִן ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν μόνος Es. 44, 24, cfr. Job. 1, 16*) (per מִן seq. suffixis etiam adverbium καταμόνας vertitur Ps. 4, 10. 140, 10. Thren. 3, 28, simul tamen regulariter מִן, Jer. 15, 17. Mich. 7, 14. Ps. 32, 15). — Ἐναντίον, quippe semper vim præpositionis habens, vertitur מִן, e. g. Es. 40, 10. 41, 2. 53, 2. 66, 4. Ps. 30,

*) Semel μόνος per מִן sine suffixo translaturum est: מִן מִן מִן מִן מִן ὃν εἰ μόνος 4 Reg. 19, 15, sed non dubito, quin Paulus in suo codice adverbium μόνως vel μόνον legerit

20. 37, 10. *Ἐξεναντίας* notione adverbii vertitur **ܠܡܘܠܐܝܢ** Obad. 11. Hab. 1, 9, **ܠܡܘܠܐܝܢ** Ezech. 47, 3, **ܠܡܘܠܐܝܢ** 4 Reg. 2, 7. 15. 3, 22; semel adjective **ܠܡܘܠܐܝܢ** Jud. 9, 17; notione autem præpositionis **ܠܡܘܠܐܝܢ** Ps. 22, 5. 34, 3. 37, 12; semel **ܠܡܘܠܐܝܢ** repperi, Jud. 20, 34. — *Ἀνὰ μέσον* plerumque quidem **ܠܡܘܠܐܝܢ** vel **ܠܡܘܠܐܝܢ** vertitur, e. g. **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ἀνὰ μέσον ἀνδρῶς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ* Ezech. 18, 8, cfr. Zach. 13, 6. Mal. 3, 18. Prov. 8, 20 — Es. 2, 4. Ezech. 42, 20. Job. 30, 7; sed etiam non raro **ܠܡܘܠܐܝܢ**, e. g. **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τοῦ θεοῦ* Es. 59, 2, cfr. Jud. 13, 25. 15, 4. Es. 5, 3. Prov. 6, 19. Hoc autem parum est accuratum, nam **ܠܡܘܠܐܝܢ** regulariter pro *μεταξύ*, **ܠܡܘܠܐܝܢ** vero et **ܠܡܘܠܐܝܢ** pro *ἀνὰ μέσον* adhibetur (cfr. Mich. 4, 3 cum not. d), nisi forte Paulus eam regulam secutus est, ut ubi in suo cod. *ἀναμέσον* una voce scriptum reperiret, **ܠܡܘܠܐܝܢ** verteret, ubi vero *ἀνὰ μέσον*, **ܠܡܘܠܐܝܢ** et **ܠܡܘܠܐܝܢ**. — Eas formas adjectivorum neutrales, quæ Græce defectum adverbii explent, Syriace per adverbia verti, vix opus est ut moneam.

§ 9. In *Gradibus Comparationis* exprimendis non exigua difficultate laborat Paulus, quia nullos ejusmodi gradus habet lingua Syriaca, unde necesse est eos circumscribat. 1) Comparativus ut plurimum exprimitur voce **ܠܡܘܠܐܝܢ** ante adjectivum posita, et si genitivus comparationis sequitur, hic per **ܠܡܘܠܐܝܢ** vel interdum **ܠܡܘܠܐܝܢ** exprimitur; Superlativus vero plerumque voce **ܠܡܘܠܐܝܢ**, rarius **ܠܡܘܠܐܝܢ** præposita circumscribitur, e. g. **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *πανουργότερος* Prov. 19, 25. 21, 11; **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *λεπτότερον ἀχύρον* Dan. 2, 35, cfr. Prov. 30, 24. Job. 9, 25. **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *γυμνότερος ὑπέρον* Prov. 23, 31, cfr. 13, 12; **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ἀφρονέστατος* Prov. 9, 16, cfr. 10, 18. Job. 34, 18; **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ἄνδρες ἰσχυρότατοι* Dan. 3, 20. Raro superlativus per **ܠܡܘܠܐܝܢ** circumscribitur, **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ὁ υἱός σου κάλλιστος* (malim legere **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ὁ κάλλιστος*) Es. 3, 25, cfr. Prov. 20, 15.

2) Sed comparativus etiam non raro, ubi genitivus comparationis sequitur, nullo **ܠܡܘܠܐܝܢ** designatur, ita ut ex sequente genitivo demum pateat, utrum adjectivum in comparativo positum sit necne. Tunc genitivus non solum per **ܠܡܘܠܐܝܢ** et **ܠܡܘܠܐܝܢ**, sed etiam et quidem sæpius per **ܠܡܘܠܐܝܢ** exprimitur, e. g. **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *οἱ νεώτεροί μου* Job. 30, 1, not. a, cfr. Ezech. 16, 46; **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ὄργη βαρύτερα ἀμφοτέρων* Prov. 27, 3; **ܠܡܘܠܐܝܢ ܠܡܘܠܐܝܢ** *ἀσυννετώτερος ὑμῶν* Job. 13, 2, cfr. 7, 6. Jud. 5, 13. 14, 18. Dan. 8, 3. — Jam quum *ὑπέρ* et *παρά*, quæ comparativa significatione et positivum et comparativum sequuntur, etiam per **ܠܡܘܠܐܝܢ** et **ܠܡܘܠܐܝܢ** et **ܠܡܘܠܐܝܢ**

reddantur, manifestum est, in locis plerisque difficillimum esse accurate decidere, utrum Paulus comparativum an positivum, utrum præpositionem an nudum genitivum legerit, quod magis patebit, si conferes locos ut 4 Reg. 6, 16 (? $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *πλείους ὑπὲρ τούς*), Ps. 18, 11 ($\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον*) et Dan. 1, 20 ($\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *σοφούς παρὰ πάντας*) cum loco supra allato Job. 13, 2, vel Ps. 18, 11 ($\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *γλυκύτερα ἰπὲρ μέλι*) cum Prov. 23, 31 supra laudato.

3) Non tamen solummodo, ubi sensus comparativus ex sequente genitivo manifestus est, מִלְּךָ omittitur, sed etiam in comparativo absolute posito et in superlativo hoc fit, e. g. $\text{אֲדַמְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *ἢ ἀδελφῆ ἡμῶν ἢ πρεσβυτέρου* Ezech. 16, 46; $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ἡμῶν* Jer. 26, 13, cfr. v. 14. Job. 1, 13. 18. 30, 1, not. a. Prov. 15, 16. Imprimis ea adjectiva, quæ parvitatem denotant, Paulus in comparativo et superlativo a positivo non distinguit (fortasse quia magnitudo in voce מִלְּךָ parvitati nimium contradicere ei visa est). Sic per מִלְּךָ vertuntur *ἡσῶν*, Es. 23, 8. Job. 20, 10, *ἐλάσσων*, Prov. 13, 11. 22, 16, *ἐλάχιστος*. 4 Reg. 18, 24. Es. 60, 22. Job. 18, 7. 30, 1; per כִּי מִלְּךָ *ὀλιγοστός* 4 Reg. 14, 26. Es. 16, 14. 41, 14, *ἐλάχιστος*, Prov. 30, 24. Semel tantum מִלְּךָ ante כִּי מִלְּךָ positum repperi: $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *ἐπι θύραις τῶν ἡσῶνων* Job. 5, 4. — Etiam in iis adjectivis, quorum positivus inter adverbia tantum extat vel omnino non usurpatur, gradus comparationis plerumque non exprimuntur, sic כִּי מִלְּךָ *ἐξώτερος* Ezech. 40, 20; כִּי מִלְּךָ *ἐσώτερος* Ezech. 8, 16; כִּי מִלְּךָ *ἀνώτερος* Ezech. 41, 7; כִּי מִלְּךָ *κατώτατος* Ps. 85, 13. 87, 7; כִּי מִלְּךָ *πρότερος* Es. 46, 9. 48, 3, *πρῶτος* 4 Reg. 25, 18; כִּי מִלְּךָ *ὑστερος* Jer. 50, 17, *ἐσχατος* Job. 18, 21. Ferraro tantum superlativus voce כִּי מִלְּךָ vel מִלְּךָ insignitur, e. g. $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *τὰ ἐσώτατα* Job. 28, 18; $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *πλήθος ἐσωτάτων* Prov. 20, 15 (כִּי מִלְּךָ pro כִּי מִלְּךָ legendum est, nam כִּי מִלְּךָ est «communis» vel «universalis»).

4) Peculiariter comparativa *βελτίων* et *κρείσσων* per vocem singularem כִּי מִלְּךָ vertuntur, e. g. ... $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$ *βελτίον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον* ... *τὰ δὲ ἐμὰ γεννήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ* Prov. 8, 19, cfr. quoad *βελτίων* Jer. 35, 15. 40, 9. Job. 42, 15, quoad *κρείσσων* Es. 56, 5. Ps. 36, 16. 83, 11. Prov. 8, 11. 12, 2 (ubi pro כִּי מִלְּךָ כִּי מִלְּךָ legendum est $\text{כִּי מִלְּךָ} \text{ מִלְּךָ}$), 15, 17. 29 sæp. Utraque tamen vox interdum per

14. Job. 16, 10. Eodem modo opinor explicandum esse illud suffixum, quod plerumque (vel fortasse semper) ad בְּאַחֶרֶת additur, ubi pro εἰς τὰ ὀπίσω ponitur, et hoc actionem *subjecti* denotat, e. g. $\text{בְּאַחֶרֶת לְעַבְדְּךָ יִסְתָּרְאֵךְ עַל עֵינָיִךְ}$ εἰς τὰ ὀπίσω Ps. 113, 5; $\text{בְּאַחֶרֶת לְעַבְדְּךָ אֲפֹסְטְרַפְּתָה עַל עֵינָיִךְ}$ $\text{ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω}$ Ps. 34, 4, cfr. 9, 4. 39, 15. 55, 10 al. (non autem ita, ubi *objectum* retro cedere dicitur, e. g. $\text{בְּאַחֶרֶת לְעַבְדְּךָ אֲפֹסְטְרַפְּתָה אֵמָּךְ עַל עֵינָיִךְ}$ $\text{ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω}$ Ps. 43, 11, cfr. 77, 66. Thren. 1, 13).

Annot. Sunt sane loci, ubi suffixum nomini additum est, cui in nullo codice articulus præponitur, sed non dubito, quin talibus locis Paulus in suo codice articulum (vel pron. possessivum) habuerit, e. g. $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ ἀθῶος ταῖς χειρσί Ps. 23, 4, cfr. 109, 7. Prov. 8, 5 (ubi pro עַל כַּף legendum est עַל כַּף), 10, 1. 8. 10. 13. 19. 11, 13. 12, 4. 14. 13, 1. 3. 22. 15, 5. 16, 32. 21, 12. 22, 11. Job. 15, 25. Neque tamen, si quis Paulum parum accurate tales locos transtulisse contendet, hanc opinionem veram esse posse negabimus.

§ 15. 1) Articulus nomini annexus, quod in genitivo positum est, non raro per suffixum demonstrativum*) nomini regenti affixum designatur, præcipue si etiam nomen regens articulum habet, e. g. $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ $\text{τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου}$ Ps. 36, 4, cfr. 2, 8. Ezech. 17, 13. Dan. 4, 18 sæp.; $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ ἕσχατον τῆς γῆς Es. 45, 22. 48, 20. Idem etiam sæpe fit ante nomina propria personarum et nomen בְּכַף יְמִינֶיךָ , ubi nomen est Dei, quamquam nullum articulum habent, quia nomina propria, ut pro natura sua definita, quasi articulo prædita habentur, e. g. $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ υἱὸς Ἀμὼς Es. 1, 1, cfr. Zeph. 1, 1. Hagg. 1, 1. 3. Zach. 4, 9. 10 al.; $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ ὁ νόμος Κυρίου Ps. 1, 2, cfr. 2, 6. Zach. 4, 6. 8.

Annot. Tamen, ubi nomen rectum adjectivum est substantive usurpatum, ut plurimum suffixum demonstrativum nomini regenti additur, etiamsi illud nullum articulum habet, sine dubio ne obscurus fieret sensus (quamquam plerumque mihi bene intelligi posse videtur, etiamsi hoc factum non esset), e. g. $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ στόμα δικαίου Ps. 36, 30, cfr. 93, 21. Prov. 3, 33. 10, 6. 11. 14. 15. 20. 24, 31. Eccl. 10, 2. — Extat etiam suff. demonstr. ante substantiva nullo articulo prædita, e. g. $\text{בְּכַף יְמִינֶיךָ וְעַל כַּף שְׂמֹאלֶיךָ}$ υἱὸς ἀνθρώπου Ps.

*) Sic, vel emphaticum, potius nominandum est hoc suffixi genus, quam pleonasticum, ut vulgo fit; nam ipse hic usus ejus probat, illud non esse pleonasticum (h. e. inutiliter usurpatum), sed, sicut est ipse articulus definitus, demonstrativum.

8, 5, *viè ἀνθρώπου* Ezech. 2, 1. 3. 6. 8. 3, 1. 3 sæp., cfr. Prov. 12, 25. 13, 8. 14, 4. 13. 15, 29. 16, 14. 15. 17, 24. 18, 14. 16. 19, 21. 22. 20, 2. 5. 24. 21, 1. 22, 15. Sed observandum est, ejusmodi exempla perrara esse nisi in illa formula *viè ἀνθρώπου* apud Ezechiam, quæ quodammodo vim nominis proprii habet ideoque sub regulas generales non cadit, et in Proverb. capp. X—XXII, unde non dubito, quin Paulus ibi a regula generali deflexerit, ut sensus, alioquin ob brevitationem enuntiationum obscurior, magis perspicuus fieret.

2) Per suffixum demonstrativum etiam interdum exprimitur articulus, ubi nomen præpositione regitur, e. g. בְּכֹסֶם הַזֶּה ἐν τῷ πυρί Dan. 3, 92; בְּכֹסֶם הַזֶּה ἐπὶ τὸν τόπον Dan. 14, 14, cfr. Jud. 13, 11. 17, 11. 20, 5. Ezech. 47, 3. Dan. 1, 9. 13, 13. Hos. 1, 2. Prov. 26, 18 (ubi pro כֹּסֶם legendum הַזֶּה), Job 2, 4.

3) Si adjectivum *πᾶς* nomini singulari articulum habenti annectitur, semper suffixum demonstrativum voci הַזֶּה affigitur, e. g. $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πᾶσα ἡ γῆ Zach. 14, 9. 10; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πᾶσα ἡ ὑπὸ οὐρανόν Job. 41, 2; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πᾶν τὸ ἐπερχόμενον Eccl. 11, 8 (sed: $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πᾶσα κεφαλή... πᾶσα καρδιά Es. 1, 5, cfr. Jer. 49, 32); $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πᾶσαν ἐφορᾷ Job. 28, 24; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ ἡ γῆ ἡ σύμπασα Nah. 1, 3 (sed: $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ ψυχή) εὐλογουμένη πᾶσα Prov. 11, 25). — Legimus tamen $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα Prov. 11, 23, sed suspicor Paulum ἡ ἐπιθυμία legisse; sic et Jer. 30, 14 $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ vertendum est: ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀδικίαν σου.

Annot. In plurali vero suffixum voci הַזֶּה semper additur, sive nomini articulado πάντες respondet, sive non, e. g. $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ βόας πάσας Ps. 8, 8; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πάντες ἐξέκλιναν Ps. 13, 3; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ κινήσατε αὐτὸν πάντες Jer. 48, 17; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πάντα ταῦτα Eccl. 11, 9. Es. 66, 2; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ πάντα συνετέλεσται Job. 19, 27. Tamen πάντα vel τὰ πάντα absolute positum plerumque vertitur $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$, e. g. Am. 5, 8. Prov. 16, 33. Eccl. 1, 2. 2, 16. 17, 7, 16. 19. Raro τὰ πάντα vertitur $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$, ut Eccl. 10, 19. 11, 5, et πάντες $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$, e. g. Prov. 15, 27. 16, 33. 22, 10.

§ 14. Ubi nomen articulatam objectum est verbi, quod Syriace accusativum regit, $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ nota accusativi Syriace illi nomini præfigitur, e. g. $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ μνησθήτε τοῦ Κυρίου Jer. 51, 50; $\text{כָּל הַיְּמֵי הַזֶּה}$ εισηγήσουσθε τῆς προσευχῆς μου Ps. 4, 2, cfr. 5, 2. 6, 5. 7. 10 sæp. Interdum insuper

verbo additur suffixum demonstrativum vel pronomen personale in accusativo ob-
jectum anticipans, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל} \text{ אֲשֶׁר־לָקַח} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל} \text{ אֲשֶׁר־לָקַח} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ἐθανμάστωσε Κύριος τὸν
ἄνθρωπον αὐτοῦ Ps. 4, 4; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ἀνήσω τὴν ἀμπελῶνά
μου Es. 5, 6; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ἐξύρρησε τοὺς ἐπὶ τὰ βοστρύχους Jud.
16, 19, cfr. v. 29. 3, 22. 4 Reg. 14, 13. 15, 14. Es. 41, 18. Hic usus præfixi
¶ imprimis manifestus est, ubi articulus sub asterisco est introductus, e. g.
 $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$, Hexapla Montf. : * τὴν: Σοδομά Jer. 50, 40.

Annot. I. Ubi nomen articulatum genitivum regit, sæpe nullum ¶
accusativo præfigitur, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ εἰσέηκουσε τῆς φωνῆς τοῦ
κλαυθμοῦ μου Ps. 6, 9. 10, cfr. 36, 4. 44, 11; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ δώσει Ps. 1, 3, cfr. 2, 3. 5, 2. 7, 6. Jud. 9, 9. 17 al. His vero locis,
ubi ¶ ante nomen absolutum non extat, qui rari sunt, non dubito quin Pau-
lus in suo codice nullum articulum legerit.

Annot. II. Evenit etiam, ut ¶ nomini præfigatur, quod Græce nullum
articulum habet, nec ¶ solum sed aliquoties insuper suff. demonstr., quia
alioquin sensus ob defectum formarum casuum Syriace obscurior fieret. Hoc
imprimis fit, a) ubi objectum verbum præcedit, vel subjectum verbum sequi-
tur, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ἄνδρα αἱμάτων βδελύξεται Κύριος
Ps. 5, 7; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ἄνδρα δὲ ὀλιγόψυχον τίς
ὑποίσει; Prov. 18, 14, cfr. v. 18. 10, 6. 11. 12, 4. 21, 2. 22, 12. Job. 26,
14 al. — b) ubi adjectivum masculinum vel participium substantive positum
objectum est, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ διάκρινε πάντα καὶ ἀσθενῆ
Prov. 31, 9, cfr. 9, 7. 8. 22, 22. Ps. 5, 13. 7, 10; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵι־יִשְׂרָאֵל}$
ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους Es. 42, 7, cfr. 61, 4. Job. 5, 11. — c) ubi
nomen objecto appositum huic per particulas ὡς, καθὼς, ὡσεὶ et similes
annectitur, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ χόρτον ὡς βοῦν ἐπιώμισάν με
Dan. 4, 30; $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ ὠδίνες καθέξουσί σε καθὼς γυναῖκα
Jer. 13, 21, cfr. 50, 26. Jud. 6, 16. 14, 6. Es. 61, 11. Ps. 88, 11; (sunt
tamen etiam loci, ubi abest ¶, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ χόρτον σε
ὡς βοῦν ψωμίσουσι Dan. 4, 29, cfr. Jud. 16, 12. Zach. 9, 15. Ps. 77, 13).
— d) nonnunquam ubi sensus alias ob causas obscurior fieret, nisi ¶ insere-
retur, e. g. $\text{כִּי־לְפָנַי־בָּרַךְ} \text{ אֱלֹהִים} \text{ יְהוָה} \text{ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ} \text{ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל}$ οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι Jud. 3,
28. Hoc præcipue in Proverb. X—XXII usu venit, propter brevitate enun-

tiationum, ut opinor (cfr. § 13, 1. Ann.), vid. Prov. 10, 3. 4. 13. 19, 6. 7. 15. 18. 24. 25.

§ 15. Ubi articulus adjectivo vel numerali ordinali annectitur, sive substantivum, ad quod hoc pertinet, expressum est, sive non, sæpe per pronon. demonstr. *וְאֵלֶּיךָ*, *וְאֵלֶּיךָ*, *וְאֵלֶּיךָ*, *וְאֵלֶּיךָ* exprimitur, e. g. *בְּבָרְכָהּ וְאֵלֶּיךָ בַּלְדָּאָד* *Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης* Job. 8, 1, cfr. 11, 1. 15, 1. 42, 9. Dan. 4, 32. Joel. 2, 31. Zach. 8, 19; *וְאֵלֶּיךָ חֲפָצָה וְאֵלֶּיךָ לֵמַל* *πίεσαι τὸ βαθὺν καὶ τὸ πλατὺ* Ezech. 23, 32, cfr. Dan. 13, 56. Mich. 7, 3, not. g; *וְאֵלֶּיךָ וְאֵלֶּיךָ וְאֵלֶּיךָ* *ἡ ἀγαθή* Jer. 6, 16, cfr. Ezech. 40, 20; *וְאֵלֶּיךָ ... וְאֵלֶּיךָ* *ἡ ἀγαθή* Jer. 6, 16, cfr. Ezech. 40, 20; *וְאֵלֶּיךָ ... וְאֵלֶּיךָ* *ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην ... τὴν δευτέραν δὲ ... τὴν δὲ τρίτην* Job. 42, 14, cfr. Zach. 13, 8. 9; *וְאֵלֶּיךָ* *ἡ τετάρτη* Prov. 30, 15 et *τὸ τέταρτον* v. 18. 21 (sed: *וְאֵלֶּיךָ τέταρτον* Prov. 30, 29); *וְאֵלֶּיךָ* *τοὺς πρώτους καὶ τοὺς ἔσχατους* Eccl. 1, 11, cfr. 4, 16. Dan. 1, 3. Zach. 6, 6. 7; *וְאֵלֶּיךָ* *ἐπίλεκτά μου τὰ καλά* Joel. 3, 5; *וְאֵלֶּיךָ* *τὰ ἔσχατα* Job. 42, 12.

§ 16. Quum adjectiva, ut supra (§ 8, 2.) demonstravimus, non raro participialiter adhibeantur, articulus nonnunquam quasi pronomen relativum, h. e. per pronomina demonstr. sequente ? relativo, vertitur. Hoc imprimis usu venit in comparativis et superlativis et in adjectivis neutrius generis substantive usurpatis, e. g. *וְאֵלֶּיךָ* *ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν ὁ πρεσβύτερος* Job. 1, 13. 18; *וְאֵלֶּיךָ* *ἡ ἀδελφή σου ἡ νεώτερα* Ezech. 16, 46; *וְאֵלֶּיךָ* *τοὺς ἰσχυροτέρους μου* Jud. 5, 13; *וְאֵלֶּיךָ* *οἱ νεώτεροι* Job. 30, 1, not. a; *וְאֵלֶּיךָ* *τὰ ἐσώτατα* Job. 28, 18; — *וְאֵלֶּיךָ* *τὸ ἀγαθόν* Jud. 19, 24. 4 Reg. 10, 5. 15, 3; *וְאֵלֶּיךָ* *τὸ δίκαιον* Es. 47, 3; *וְאֵלֶּיךָ* *τὸ εὐθές* 4 Reg. 12. 2. 14, 3. Jer. 34, 15; *וְאֵלֶּיךָ* *τὸ πονηρόν* 4 Reg. 8, 18. 13, 2. 11. Rarius articulus ita vertitur, ubi adjectivum masculinum substantive usurpatum est, e. g. *וְאֵלֶּיךָ* *ὁ σκληρός* Prov. 28, 14; *וְאֵלֶּיךָ* *οἱ συνετοί* Es. 5, 21, cfr. Prov. 16, 21.

Annot. Si nudum ? relativum adjectivo præfigitur, Græce nullum articulum habet, e. g. *וְאֵלֶּיךָ* *τί καλὸν καὶ τί τερπνόν* Ps. 132, 1, cfr. Jer. 2, 33. Mich. 6, 8; *וְאֵלֶּיךָ* *ἀθῶος ταῖς χερσί* Ps. 23, 4, cfr. Prov. 16, 21, not. h; plura exx. vide supra § 8, 2. Extat quidem non raro *וְאֵלֶּיךָ*, ubi omnes codd. Græci *τὸ πονηρόν* præbent (e. g. 4 Reg. 8, 27.

15, 18. 24. 28. 17, 17 al.); sed non dubito, quin Paulus pro eo *πονηρόν* sine articulo legerit.

§ 17. Articulus numerali cardinali præmissus plerumque vertitur, aut per pron. demonstr. eodem modo quo ante adjectiva (vid. § 16), aut per suffixa, e. g. *לְאֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ* οὗτος ὁ εἷς, οἱ δύο Eccl. 4, 12; *חָצֵץ אֶת־הַלֵּיתָן* ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα Zach. 3, 10; *שִׁבְעָה יָמִים* τὰ ἕξ Ruth 3, 17; *אַרְבָּעָה עָשָׂר יָמִים* τὰ δύο ξύλα Es. 7, 4; *אַרְבָּעָה עָשָׂר יָמִים* τὰ δέκα κέρατα Dan. 7, 24, cfr. Jud. 9, 44. 16. 28. 4 Reg. 1, 14. 8, 3. Ezech. 3, 16. Dan. 1, 15. — *שְׁנַיִם מַלְאָכִים* οἱ δύο βασιλεῖς Es. 7, 16; *שְׁלֹשָׁה אַנְשֵׁי* αἱ τρεῖς αὐται Prov. 30, 15, cfr. Jud. 7, 25. 8, 12. 16, 3. 29. 4 Reg. 23, 12. Ezech. 21. 21. 23, 13. 46, 22 s. Zach. 11, 8. Eccl. 11, 6. — Evenit etiam, ut sicut ante substantiva articulus per suff. demonstr. vel, si numerale locum objecti tenet, per *לְ* præfixum exprimatur, e. g. *שֵׁשׁ יָמִים* ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις Ezech. 45, 23 (eodem versu *שֵׁשׁ יָמִים* vertitur); *שְׁנַיִם לֶחֶם* οὐαὶ τῷ ἐνὶ Eccl. 4, 10; *שְׁנַיִם לֶחֶם* λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου 4 Reg. 4, 1, cfr. 1, 13. Es 38, 8.

Annot. Si εἷς excipias, cujus articulum tribus tantum locis supra laudatis expressum repperi, rara sunt exempla, ubi articulus ante numeralia non vertitur, vid. Es. 6, 2. 47, 9. Jer. 41, 2. Ezech. 35, 10. 43, 26. 45, 15. 47, 13. Dan. 7, 20. Zach. 4, 12. 14. Eccl. 11, 2.

§ 18. Articulus adverbio vel præpositioni locum adjectivi vel substantivi occupanti præmissus ut plurimum per pron. demonstr. sequente ? relativo vertitur, e. g. *כַּדְּמַרְכָּשׁ* οὗτος τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Δαμασκῶ 4 Reg. 16, 10, cfr. Jud. 9, 32. 33. 44. 45. 48. Es. 41, 25. Zach. 14, 4; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* οὗτος τὸ περιστυλον τὸ ὑποκάτω Ezech. 40, 18; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* οὗτος τὸν μετὰ Ἀβραάμ 4 Reg. 13, 23, cfr. Ezech. 41, 17. 22. Hagg. 2, 4; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* ὡςπερ τὸ ἐμπροσθεν Ezech. 36, 11; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* οὗτος οἱ ἀπὸ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως 4 Reg. 10, 5, cfr. Es. 26, 19. 45, 22. Ezech. 38, 17. 47, 23. 48, 1—8. Zach. 7, 7. 14, 15; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* τὸ ἕξω καὶ τὰ ἕσω Job. 1, 10, cfr. Es. 41, 26. Job. 42, 12; *כַּדְּמַרְכָּשׁ* τὰ πρὸς ἀνατολάς Ezech. 47, 18, cfr. v. 21. — Raro fit ut articulus per suffixum circumscribatur, e. g. *כַּדְּמַרְכָּשׁ* οὗτος τὸν μετὰ Ἀβραάμ 4 Reg. 13, 23, cfr. 13, 23.

in textum Hexaplarem inserendum censeas^{*)}; nam \aleph , ut supra (§ 14) demonstravimus, etiam articulum objecto præpositum exprimit, quem permultis locis reperiri, ubi nullum \aleph in textu Hebraico extat, non opus est ut mo-

^{*)} Non minor esset error ubique $\sigma\upsilon\nu$ pro \aleph inserere; nam Ecclesiastes nos docet, $\sigma\upsilon\nu$ nunquam ante nomen poni, quod genitivum regit (\aleph לְבַרְי אֵת לְבַרְי יְדוּאָה הָיָה כַּרְדִּיָּן מוֹן Eccl. 1, 13, cfr. 2, 10. 20. 4, 5. 8. 5, 5. 18. 19. 7, 8. 14. 19. 22. 8, 8. 9. 16. 9, 7. 12. 10, 20. 11, 5. 6. 8. 12, 1. 13), unde facile apparet, causam inserendi $\sigma\upsilon\nu$ fuisse, ne quid textus Hebraici non translatum maneret; ideoque ubi et articulus et \aleph Hebraice nomen præcedebat, $\sigma\upsilon\nu$ pro \aleph ponebatur (vid. supra), ubi autem nullum articulum habebat nomen Hebraice, ut nomina genitivum regentia, articulus Græcus sufficiebat, ut partes vocis \aleph ageret. Hinc etiam apparet ratio non inserendi $\sigma\upsilon\nu$ ante pronomina relativa, Eccl. 4, 3 (\aleph אֵת אֲשֶׁר־ 5, 3. 7, 14 (\aleph אֵת אֲשֶׁר־ $\sigma\upsilon\nu$ εἰς ἐν ἅν), quia voculæ $\tau\iota\varsigma$, $\epsilon\iota\varsigma$ et $\alpha\upsilon$, quæ Græce pronomen relativum sequuntur, partes τοῦ \aleph bene agunt, utpote numerum vocum Hebraicarum et Græcarum eundem efficientes et notionem universalitatis pronomini impertientes, quod idem \aleph facit. Ante $\pi\acute{\alpha}\varsigma$ tamen, etiam ubi nullum articulum habet nomen sequens, $\sigma\upsilon\nu$ legimus (e.g. $\sigma\upsilon\nu$ כָּל כְּשֶׁרוֹן אֵת $\sigma\upsilon\nu$ πᾶσαν ἀνθρώπων Eccl. 4, 4, cfr. 8, 9. 17), sine dubio, quia $\sigma\upsilon\nu$ πᾶν et similia, quippe sono familiaria voci $\sigma\upsilon\nu\pi\alpha\nu$ (quod etiam codices plerumque pro $\sigma\upsilon\nu$ πᾶν exhibent) non male auribus Græcis sonabant. Sed videtur articulus pro \aleph etiam ante $\pi\acute{\alpha}\varsigma$ interdum in Hexaplis extitisse; Eccl. 9, 11 saltem ii codices, qui textum Hexaplarem optime referre solent, pro \aleph כָּל־ $\sigma\upsilon\nu$ πᾶσαν αὐτοῖς exhibent (sed plerique codd. $\sigma\upsilon\nu\mu\pi\alpha\sigma\iota\nu$ αὐτοῖς habent). — Evidet quidem, ut $\sigma\upsilon\nu$ omissum sit, ubi secundum ea, quæ supra sunt dicta, requiritur (\aleph אֵת הַמַּעֲשֵׂה Eccl. 3, 11, cfr. 8, 16. 9, 15. 12, 13), sed hoc aut ex incuria scribarum, fortasse ipsius Origenis, ortum esse potest, aut inde, quod Aquilas in suo codice Hebraico nullum \aleph habuerit. — Quæ de usu vocis $\sigma\upsilon\nu$ ex Ecclesiaste collegimus, confirmantur codicibus singulis ceterorum librorum, qui textum Hexaplarem accuratius referunt, et iis præterea docemur, $\sigma\upsilon\nu$ nunquam ante nomen proprium poni, cui Hebraice \aleph præmissum est, quia sicut ante nomina genitivum regentia articulus Græce locum illius particulæ explet. Sed etiam docemur, \aleph cum suffixo connexum nunquam per $\sigma\upsilon\nu$ verti, cuius rei nullam aliam video causam, quam quod $\sigma\upsilon\nu$ non necessarium visum sit, quia \aleph cum suffixo unam efficeret vocem; fateor equidem hanc causam satis levem esse (nam cur tunc \aleph ante nomen articulatum vertitur, quum etiam articulus cum nomine unam efficiat vocem?); sed nullam habeo meliorem quam proferam. Causa $\sigma\upsilon\nu$ ante pronomina personalia omitendi ea saltem non esse potest, de qua primo cogitavi, quod $\sigma\upsilon\nu$, ut pars quædam articuli, a natura pronominum, quæ nunquam vel perraro in lingua Græca articulo prædita sunt (pronn. possessivis exceptis, ad quæ, utpote linguis Semiticis ignota, respicere non possumus), nimis abhorrere visum est; nam extat $\sigma\upsilon\nu$ et ante pronomina demonstr. (\aleph אֵת הַזֶּה $\sigma\upsilon\nu$ τοῦτο Eccl. 7, 15; \aleph אֵת אֵלֶּה $\sigma\upsilon\nu$ ταῦτα Ezech. 4, 6 ap. Holm.) et relativa (\aleph אֵת אֲשֶׁר־ $\sigma\upsilon\nu$ ὅσα Eccl. 2, 12; \times $\sigma\upsilon\nu$: ἃ Jer. 23, 25, Montfaucon) et interrogativa (Es. 6, 8. 37, 23, ubi $\tau\omicron\nu$ τίνα, quod codd. nonnulli pro \aleph כִּי exhibent, correctio videtur scribarum pro $\sigma\upsilon\nu$ τίνα), unde apparet, $\sigma\upsilon\nu$ æque bene ante pronomina personalia poni potuisse. Jam vero in ver-

neam. Quod jam vidimus, *σύν* in universum eodem modo, quo articulus, exprimi, hoc etiam fit ante adjectivum *πᾶς*, ante quod *σύν* non solum per \aleph (Eccl. 7, 16. 11, 5) sed etiam per suffixum demonstrativum (cfr. § 13, 3)

sione Syriaco-Hexaplari reperimus \aleph \aleph \aleph nominibus præfixum, quibus Hebraice \aleph \aleph quidem sed non simul articulus præmissus est, scil. et nominibus propriis (Jer. 43, 6. 10. 50, 40) et nominibus genitivum regentibus (Jer. 8, 7. 35, 15. 36, 10. 40, 4. 43, 11. Ezech. 4, 15. 29, 19. 34, 7); quum autem \aleph nota accus. plerumque articulum denotet (vid. § 14), quumque non raro ante talia nomina in codd. Hexaplaribus Græcis articulus sub asterisco occurrat (sic Jer. 50, 40 \aleph \aleph \aleph , Hex. Montf. \aleph \aleph : *Σοδομά*, Syr. \aleph \aleph \aleph \aleph , cfr. Hex. Montf. Es. 8, 4. 13. 19, 14. 37, 2. 65, 18. Jer. 3, 21. 19, 5. 20, 13): manifestum est, talibus locis \aleph non pro *σύν*, sed pro articulo positum esse.

Num autem Aquilas ipse in sua versione iis tantum locis *σύν* posuerit, in quibus in Hexaplis legebatur, non ita facile est decidere. Occurrit quidem in fragmentis Hexaplaribus nomen Aquilæ ut plurimum sive solum (Jer. 3, 21) sive cum nominibus reliquorum interpretum conjunctum (*A. O.* Es. 8, 13; *A. S.* Jer. 20, 13; *A. S. O.* vel *oi I.* Es. 19, 14. 37, 2. 65, 18) ante articulum pro \aleph \aleph positum (semel nomen Theodotionis solum reperit, Jer. 50, 40, sed Aquilæ haud dubie addendum est); supra autem vidimus, \aleph \aleph \aleph post pron. relat. Græce locum \aleph \aleph explere posse, et tamen pro \aleph \aleph \aleph \aleph et \aleph \aleph \aleph \aleph reperiri (Jer. 23, 25. Eccl. 2, 12), unde non inepta videri possit conclusio, Origenem ibi tantum *σύν* Aquilæ inseruisse, ubi nulla vox mere Græca in alia versione numerum vocum Hebraicarum expleret; exinde autem sequatur, ut pro certo decidere non possimus, nonne etiam ille articulus ex reliquis interpretibus sit petitus, et nomen Aquilæ, quod præpositum est, id tantum significet, illum in versione sua vocem (*σύν*) exhibuisse ex sententia Origenis articulo synonymam. Veri tamen similis mihi videtur, ipsum Aquilam \aleph \aleph ante nomen non articulatum per articulum transtulisse, alioquin mirum esset, quod *σύν* nunquam talibus locis in Hexapla irrepsit, vel quod reliqui interpretes ibi semper articulum exhibebant, ubi Aquilas *σύν* habebat. Et præterea nulla est dubitatio, quin Aquilas ipse \aleph \aleph ante suffixa non transtulerit, alioquin certo Origenes *σύν* ibi in Hexapla inseruisset; si vero uno loco liberius solito vertit Aquilas, hoc etiam alio loco factum esse potest. Simul autem non puto dubitari posse, quin Origenes, ubi vox melior Græca in alia versione partes vocis *σύν* apud Aquilam agere posset, illam prætulerit, quod ex iis, quæ supra de pronomine relativo diximus, apparere videtur. Num vero idem ex adjectivo *πᾶς* argui possit, quod, ut supra memoravi, interdum articulus pro *σύν* præcedere videtur, dubito. Nam sicut ille locus Ecclesiasticus (9, 11) incertus est, sic etiam ceteri loci, qui hoc demonstrarent, non tam certi sunt, ut decidere audeam, utrum articulus ante *πᾶς* in Hexaplis pro *σύν* positus fuerit, necne; primo enim obtutu codicum Hexaplarium patet, scribas eorum codicum, qui verba asterisco notata retinent, quantum fieri posset *σύν* in articulum immutasse, ideoque, etiamsi omnes illi codices e. g. \aleph \aleph \aleph \aleph pro \aleph \aleph \aleph \aleph exhibent, semper dubium manet, num \aleph \aleph \aleph \aleph in Hexaplis extiterit, nisi asteriscus ante talem articulum inventus fuerit,

redditur, si nomen sequens articulum non habet, e. g. $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\iota\mu\epsilon\tau\alpha$ *εἶδον σὺν πάντα (σύμπαντα) μόχθον*, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ Eccl. 4, 4; $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ *σὺν πᾶν τοῦτο ἔδωκα*, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota$ Eccl. 8, 17, cfr. 3, 11. 8, 9 (ubi pro $\sigma\upsilon\lambda$ legendum est $\sigma\upsilon\lambda$). Si vero nomen, cui adjectum est $\pi\alpha\varsigma$, articulum habet, *σὺν* per \aleph , articulus per suff. demonstr. exprimitur, e. g. $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\iota\mu\epsilon\tau\alpha$ *εἶδον σὺν πάντα (σύμπαντα) τὰ ποιήματα*, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ Eccl. 1, 14, cfr. 2, 18. 4, 1. 4. 15. 8. 17. 12, 14. — Si verbum Syriacum aliter constituitur, atque cum \aleph , Paulus ad *σὺν* omnino non respicit, e. g. $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ *σὺν τὸν θεὸν φοβοῦ* Eccl. 5, 6*). — Non desunt quidem loci, ubi codices Græci *σὺν* exhibeant, quod in versione Syriaca non expressum est, sic *καὶ σὺν τὸν αἰῶνα ἔδωκε* ($\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$) Eccl. 3, 11; *τοῦ κωλύσαι σὺν τὸ πνεῦμα* ($\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$) Eccl. 8, 8; *τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον* ($\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$) Eccl. 11, 7; sed hoc partim inde ortum esse, quod codex Græcus Pauli parum fuit accuratus, partim, quod mihi quidem veri similius videtur, menda codicis Syriaci esse potest, ita ut locis laudatis $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ legendum sit. — Sicut in Ecclesiaste, sic et in ceteris libris \aleph pro *σὺν* adhibetur, et præterea, sicut ante \aleph articulum objecti exprimens, suffixum demonstrativum verbo sæpe additur (cujus rei exemplum in Ecclesiaste non extat), cfr. Jud. 1, 2. 4. 8 etc. Item non desunt exempla, ubi nullum positum sit \aleph , quod pro *σὺν* expectandum erat, quod eodem modo, quo supra dixi, explicandum est.

Apparet igitur, quum Paulus semper *σὺν* eodem modo atque articulum transtulerit, nunquam certo decidi posse, utrum in suo codice *σὺν* legerit, necne, nisi in versione \aleph sub asterisco affertur, et simul in textu Hebraico

quod in iis fragmentis, quæ hucusque sunt cognita, extare non puto. — Hoc igitur ex iis, quæ dixi, patere puto, Aquilam nullum *σὺν* ante nomina propria et genitivum regentia nec ante pronomina personalia posuisse; posueritne omnibus reliquis locis, aliis accuratius disquirendum relinquo.

*) Raro fit ut *σὺν* per \aleph vertatur, e. g. $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ *σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ κληῖν*, $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ Eccl. 3, 17, cfr. Jud. 4, 21. 20, 44. 46; sed opinor Paulum talibus locis in suo codice *σὺν* cum dativo constructum habuisse (igitur Eccl. 1, 1. *σὺν τῷ δίκαιῳ καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ*); nam scribæ codicum hexaplarium non raro *σὺν*, usum ejus non intelligentes, cum dativo construxerunt, sic Jud. 8, 25 pro $\aleph\omega\tau\iota\ \sigma\upsilon\lambda\ \aleph\alpha\tau\iota\ \aleph\alpha\tau\iota$ cod. Holm. 18: *καὶ ἀνέπτυεν σὺν τῷ ἡμᾶτι* (sed codd. 19 et 108: *σὺν τὸ ἡμᾶτιον*), cfr. 9, 45, Jer. 19, 4. 11. 22, 1. 5. 24, 10 al.

et ܐܘܪ et articulus nomini, de quo agitur, præmissus est. Jam quum asteriscus ante ܘܠ, ubi expectandus erat, plerumque a scribis sit omissus, plerumque decidi non potest, num Paulus ܪܝܢ legerit. (In versione nostra Græca ܪܝܢ inseruimus, ubi ex comparatione textus Hebraici apparuit, ܪܝܢ requiri [quod etiam in codd. hexaplaribus libri Judicum extitisse, cod. Escorialensis, Y. III. 5, qui fere semper ܪܝܢ exhibet, testatur]; sed quum, unico loco Jud. 6, 26 excepto, ܘܠ in nostro codice semper sine asterisco afferatur, ܪܝܢ typis minoribus exprimendum curavimus, ut pateret, textum Syriacum id non necessario requirere).

CAPUT QUINTUM.

De Pronominibus.

§ 21. Probè tenendum est, non ubique, ubi textus Græcus pronomen exhibet, pronomen Syriace verti, nec ubique pronomen, ubi Syriace extat, in textu Græco esse quærendum.

1) Ubi enim pronomen personale Græce subjectum est infinitivi (in accus. cum inf.) vel participii (in genitivo consequentiæ) et post verbum positum est, Syriace non vertitur, e. g. ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ 4 Reg. 19, 28; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Jer. 23, 26; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Jer. 8, 9 (ܐܘܪܝܢܐ non est versio pronominis ἐγώ, sed ad formam præsentis pertinet, vid. 2), cfr. 4 Reg. 8, 29. Es. 49, 6. Ezech. 36, 3. Ps. 36, 20 al.; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Jer. 18, 20; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Jer. 31, 32. 36, 2. Dan. 9, 21.

Annot. Si pronomen priorem locum tenet, semper vertitur, e. g. ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Es. 37, 38; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Es. 65, 24. Extant quidem loci, ubi in codd. Græcis pronomen postponitur, quum Syriace præponitur, sed non dubito, quin ibi Paulus in suo cod. pronomen præpositum legerit, e. g. ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ 4 Reg. 9, 15; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Es. 58, 9.

2) Pronomina primæ et secundæ personæ Syriace post ea tempora inseruntur, quæ per participium vertuntur, e. g. ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Ezech. 37, 12; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Ezech. 37, 7; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Job. 38, 18; ܘܠܘܕܐܢܝܢܐ ܕܐܘܪܝܝܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ ܕܘܥܐܢܐ ܕܡܘܨܐܝܢܐ Jud. 9, 15 al.

iis omnino periit, per adverbia אֲחֵרִים et אַחֵרִים vertuntur. Num etiam *ἐν τῷ αὐτῷ* per אֲחֵרִים vertatur, dubito; occurrit quidem pro eo אֲחֵרִים Zach. 10, 4, sed suspicor Paulum *ἐπὶ τὸ αὐτό* legisse. Formula *μετὰ τοῦτο* (vel *μετὰ ταῦτα*?) interdum liberius vertitur אַחֵרִים , e. g. Jud. 3, 31. Job. 3, 1, sed plerumque accurate אַחֵרִים vel אַחֵרִים , e. g. 4 Reg. 6, 24. Jer. 46, 26 sæp.

§ 23. Reflexiva *ἐμαυτόν, σεαυτόν, ἑαυτόν* etc., ubi verbo vel præpositione reguntur, plerumque exprimuntur per pronominis personalis nominativum (prout appositum subjecti), cui postponitur suffixum ei respondens cum præpositione conjunctum, quæ casum pronominis exprimat, e. g. אֲנִי אֲחֵרִים πορεύσομαι *ἐμαυτῷ* Cant. 4, 6; אֲנִי אֲחֵרִים λάβε *σεαυτῷ* Jer. 43, 9; אֲנִי אֲחֵרִים φρόνιμος *παρὰ σεαυτῷ* Prov. 3, 7; אֲנִי אֲחֵרִים παιδεῦσαι πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτόν Ps. 104, 22; אֲנִי אֲחֵרִים ὡμοσε *καθ' ἑαυτόν* Am. 6, 8, cfr. Hos. 2, 19. Ps. 35, 2. Prov. 15, 27. 19, 8. 22, 26. 26, 12. Job. 4, 8. 15, 23. 22, 23. 24, 16*). Nonnunquam tamen, imprimis ubi præpositione reguntur, hæc pronomina per אֲנִי אֲחֵרִים circumscribuntur, e. g. אֲנִי אֲחֵרִים σύννοια *ἐμαυτῷ* Job. 27, 6; אֲנִי אֲחֵרִים σοφός *παρ' ἑαυτῷ* Prov. 26, 5, cfr. Es. 5, 21. Prov. 28, 11. Job. 19, 27 (ubi pro אֲנִי אֲחֵרִים legendum est אֲנִי אֲחֵרִים). In genitivo possessivo posita plerumque, ut pron. pers. vulgare, per suffixa cum אֲנִי אֲחֵרִים conjuncta exprimuntur, e. g. אֲנִי אֲחֵרִים τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν Prov. 1, 19; אֲנִי אֲחֵרִים κατὰ τὸ ἑαυτοῦ Es. 56, 11, cfr. Prov. 1, 31. 14, 14. Job. 24, 22 sæp.; perraro pronomine personali præmisso insigniuntur, ut אֲנִי אֲחֵרִים δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος Prov. 18, 17, cfr. 12, 26; similiter אֲנִי אֲחֵרִים ἀνεὺ ἑμαυτοῦ Job. 34, 32.

Annot. I. Formula *καθ' ἑαυτόν, seorsim*, peculiariter secundum loquendi usum Syrorum vertitur אֲנִי אֲחֵרִים Es. 47, 15, cfr. Ezech. 47, 10. Zach. 12, 12—14.

Annot. II. Nonnunquam tamen compositio verborum Græce talis est, ut non facile Paulus notionem reflexivam eo modo exprimere potuerit, quem supra descripsi, unde ad eam in versione non respexit, e. g. אֲנִי אֲחֵרִים

*) Quod legitur Prov. 18, 9: אֲנִי אֲחֵרִים ὅτι τοῦ λυμαινομένου ἑαυτόν, sine dubio mendum est scribæ pro אֲנִי אֲחֵרִים .

Job. 6, 16, et nonnunquam pronomina indefinita pro eo adhiberi videntur, e. g. *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* (plerique codd. *ܘܫܘܠܘܢ* pro *ܘܫܘܠܘܢ* exhibent) Es. 36, 6; *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *οἱ Λευῖται οἴτινες ἀφῆλαντο* Ezech. 44, 10; *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *τὰς γυναῖκας αἷτινες ἦσαν* Jud. 21, 14 (simili modo in formula *εἴ τι*, quæ eandem vim habet atque *ὅ,τι*, e. g. *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ὅτι εἴ τι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ καὶ εἴ τι τὸ καλὸν αὐτοῦ* Zach. 9, 17, cfr. Job. 14, 17, quam etiam legisse videtur Paulus Eccl. 1, 9: *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ὅτι . . . ἵσθη ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ὅτι εἴ τι τὸ γεγονὸς . . . εἴ τι τὸ πεποιημένον*, nec ut in codd: *τί τὸ γεγ . . . τί τὸ πεπ.*), cfr. Ezech. 47, 22. 48, 11. Sed dubito, num revera illa pronomina pro *τίς* posita dici possint; nam, ut supra (§ 4, 1. d.) vidimus, etiam post pronomina relativa nuda interdum inseruntur.

CAPUT SEXTUM.

De Numeralibus.

§ 26. Quum numeralia composita Syriace regulariter eundem ordinem teneant, quem Græce, nulla difficultas oritur in iis vertendis. Observandum est tantum, *καὶ* illud, quod in decade secunda inter numerale majus et minus intercedit, Syriace semper omitti, quod non potuit retineri, nisi plane novæ formæ illorum numeralium essent formandæ, e. g. *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ὀκτωκαίδεκα* etc. E contrario autem *ο* inter cetera numeralia inseri videtur, ubi *καὶ* Græce deest, e. g. *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *τριεχλίουσ καὶ εἴκοσι τρεῖσ* Jer. 52, 28; *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ὀκτακοσίας τριάκοντα δύο* Jer. 52, 29, cfr. Ezech. 40, 25. 29. 33. Dan. 8, 14. 9, 26. 12, 12. Quum autem locis plerisque unus vel plures codicum Hexaplarium in ejusmodi compositionibus *καὶ* inter singula numeralia inserant (cfr. 4 Reg. 15, 2. Jer. 50, 23. Ezech. 40, 21 al.), dubito, an hoc juxta analogiam codicis Hebræi in Hexaplis semper factum sit.

Annot. Etiam ubi versio LXX ordinem numeralium Hebraicum retinet, hic Syriace servatur, e. g. *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ* Jer. 52, 30; *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* *ἐν τῇ τετραδί καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός* Jer. 52, 31. Tamen hoc in decade secunda non fieri videtur, si numerale majus Græce priorem locum tenet; vertitur enim *δεκαοκτώ ἔτη* *ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ ܘܫܘܠܘܢ* Jud.

3, 14. Sed nihil certi hac de re proferre possum, quia omnibus aliis locis, ubi tales numeralium formæ occurrunt, aliqui codices formas vulgares exhibent, quas tunc opinari possis, Paulum in suo codice legisse (vid. Jud. 8, 10. 4 Reg. 1, 17. Es. 38, 5. Ezech. 40, 11. 43, 17).

CAPUT SEPTIMUM.

De Verbis.

§ 27. 1) Verbum ζῶω in indicativo et participio præsentis non per participium verbi זָכַר vertitur, sed per adjectivum זָכָר , e. g. זָכָר זָכַר זָכַר ζῶω זָכַר ζῶω זָכַר ζῶω 4 Reg. 2, 2. 4. 6; זָכָר ζῶω זָכָר Es. 49, 18. Jer. 22, 24. Ezech. 14, 16. 18 sæp. (sic et legendum est Ezech. 5, 11 pro זָכָר); זָכָר ἀσεβεῖς ζῶωσι Job. 21, 7, cfr. Ps. 37, 20; זָכָר τὸν θεὸν ζῶωτα 4 Reg. 19, 4. 16; זָכָר ἀνθρώπος ζῶω Thren. 3, 39, cfr. Ps. 142, 2. Eccl. 7, 3; זָכָר ὕδωρ ζῶω Zach. 14, 8. Cant. 4, 15. — In omnibus autem reliquis temporibus verbum זָכַר adhibetur, etiam in futuro, ubi quasi præsens vertitur, e. g. זָכַר זָכַר οὐ ζήσῃ Es. 38, 1, cfr. 4 Reg. 1, 2. 8, 8. 9. 10. Job. 7, 16. 14, 14.

2) Nonnulla sunt participia, quæ sensu verbali omnino destituta sunt, ideoque ut formæ verbales non vertuntur, sic ἀρχων נַחֲשׁוּן Es. 22, 18 sæp.; ἰγούμενος נַחֲשׁוּן Ezech. 19, 11. Mich. 7, 5 sæp., rarius נַחֲשׁוּן 4 Reg. 20, 5; ὑπάρχοντα נַחֲשׁוּן Prov. 11, 4. Eccl. 5, 18. 6, 2; ἐχόμενος נַחֲשׁוּן , e. g. נַחֲשׁוּן τέσσαρες τροχοὶ ... ἐχόμενοι τῶν χειρῶν βίμ, τροχὸς εἰς ἐχόμενος χειρῶν β εἰς ἐνός Ezech. 10, 9, cfr. 1, 19. 10, 6. 19. Am. 2, 8. Job. 1, 14 sæp.; interdum etiam vertitur נַחֲשׁוּן Ezech. 48, 21. Ps. 67, 26; נַחֲשׁוּן Ezech. 9, 2. Ps. 93, 15; נַחֲשׁוּן Ezech. 43, 6; נַחֲשׁוּן Ezech. 3, 13 (sed suspicor Paulum locis duobus posterioribus ἐχόμενα πρὸς et ἐξεναντίας legisse). Non desunt tamen exempla, ubi τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ vertitur נַחֲשׁוּן Job. 2, 3. 18, 7. 20, 29. 21, 19, et נַחֲשׁוּן , Ezech. 26, 12. Job. 20, 20 (ubi legendum est נַחֲשׁוּן pro נַחֲשׁוּן), et ἐχόμενος per participium נַחֲשׁוּן , Ezech. 1, 9. 15. 10, 16. 43, 8. 48, 13. — Indicativum ὄφελον semper per interjectionem נַחֲשׁוּן vertitur, e. g. 4 Reg. 5, 3. Ps. 118, 5 al.

3) Participia non raro per nomina verbalia ex participiis formata vertuntur, et si objectum accusativum habent, hoc in genitivo iis annectitur, e.

g. $\text{ܘܒܠܘܠܘܢ} \dots \text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ἀφροστηγόντες} \dots \text{γραφήτωσαν}$ Jer. 17, 13; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ὁ ἑρῶν με}$ Ps. 9, 15; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ἐν χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτόν}$ Jer. 22, 3*). Quod mera incuria, non secundum regulam aliquam factum esse, ostendit ea res, quod participia et nomina in iisdem juncturis verborum promiscue usurpantur, sic $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ οἱ θλίβοντες αὐτούς}$ vertitur ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ Es. 19, 20, sed $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ Jer. 30, 20}$. Plura exempla vide sub participiis (§ 36, Ann. II, cfr. Ann. I).

§ 28. *De Formis.* 1) Translatio formarum Græcarum ex significatione pendet. Idcirco forma *activa* non necesse est per conjugationem activam Syriace reddatur, etsi plerumque ita fit, sed etiam conjugationes passivæ (reflexivæ) Activo exprimendo inserviunt, e. g. $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ἐπιγνώσκω}$, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ μνημονεύω}$.

2) *Passivum* Græcum Syriace regulariter vertitur per conjugationem passivam ei conjugationi respondentem, per quam Activum exprimi solet, h. e. si Activum per Peal, Passivum per Ethpeel vertitur, e. g. $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ὅτι ὁ ἀριθμῶν}$ Job. 38, 37, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ οὐκ ἀριθμηθήσεται}$ Jer. 33, 22, sic et in reliquis conjugationibus, e. g. $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ μανοῦσι}$ Ezech. 7, 22, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ μανθήσονται}$ Ezech. 7, 24; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ θανάτωσόν με}$ Jud. 9, 54, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ θανατούμεθα}$ Ps. 43, 22; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ὅτι ὁ σώζων}$ Es. 43, 3, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ σώζεται}$ Ps. 32, 16.

3) Quod de Passivo dictum est etiam de *Medio* valet, ubi sensu strictiore reflexivum est, ut per conjugationes reflexivas activis respondentes reddatur, e. g. $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ παρασκευάσατε}$ Jer. 46, 9, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ παρασκευάσασθε}$ Jer. 6, 4; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ἀναπαύσει σε}$ Prov. 29, 17, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ἀνεπαυσάμην}$ Job. 3, 13. Sin autem Medium non est proprie reflexivum, sed deponens (h. e. si relationem tantum actionis ad subjectum denotat), Paulus id ab Activo in vertendo non distinguit, e. g. $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ποιήσει}$ Es. 44, 28, sed $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ποιήσεται}$ Nah. 1, 8, 9; $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ επιστρέψωσι}$ Es. 6, 10, $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ επιστραφήσονται}$ Es. 19, 22.

4) Non tamen semper Paulus, neque in Passivo neque in Medio vertendo, conjugationes passivas vel reflexivas activæ formaliter congruas elegit vel eligere potuit, quia illæ conjugationes minus erant usitatae vel significa-

*) Semel tale nomen verbale cum accusativo conjunctum repperi: $\text{ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ} \text{ ὅτι ἦν ἐξαίρουμένος ἄρπαγμα}$ Es. 42, 22; sed suspicor ? ante ܘܒܘܢܘܢܘܠܘܢ a scriba mendose omissum esse.

tionem habebant Passivo et Medio non respondentem, itaque alia conjugatio atque adeo alia radix quærenda erat, quæ formam Græcam referret. Item necesse erat, eandem formam Græcam, ubi tum active vel transitive, tum passive vel intransitive adhibetur, sive hoc de omnibus sive de nonnullis tantum temporibus valet, pro significatione varie verteret, e. g. **صَحَفَ** **أَنبَأَ** **ξηραίνω** Ezech. 17, 24, **صَحَفَ** **أَنبَأَ** **ξηραίνόμενος ξηρανθήσεται** Zach. 11, 17; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπολώλεας** Es. 49, 20, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπόλωλε** Ezech. 12, 22, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπολείται** Job. 8, 13; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐλουσά** σε Ezech. 16, 9, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐλούθης** Ezech. 16, 4, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **λούσασθε** Es. 1, 16; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐνέδυσέ** με Es. 61, 10, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐνεδύκειν** Job. 29, 14 et **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐνεδύομην** Ps. 34, 13, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐνέδυσάτο** Prov. 31, 25; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπέσχηκε** Joel. 1, 13, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπέχει** Es. 55, 9, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **تِيْنِ** **خَيْرَا** **سُو** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **Job. 13, 21**, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀπέχου** ἀπὸ **أَبَدَى** **أَبَدَى** **Es. 54, 14**; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **φυλάσσεις** Job. 10, 14, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐφυλάσσετο** (custodiebatur) Jer. 32, 2, **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ei φυλάσσονται** (custodiunt sibi) ... **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐν τρόπον ἐφύλαξαν** Jud. 2, 22, sed **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἐφυλάξατο** (h. e. cavit) Ezech. 33, 5.

Annot. I. Perfectum et plusquamperfectum Passivi et Medii reflexivi regulariter non per conjugationem passivam, sed per participium passivum conjugationis activæ vertuntur, e. g. **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἡ ῥίζα διήρνηται** Job. 29, 19; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **παράτεταται Κύριος** Zach. 1, 6; **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **ἀνέρωκτο** Job. 31, 32. Eodem modo etiam nonnunquam exprimitur præsens et perfectum verborum intransitivorum, de quo vid. infra.

Annot. II. Semel Passivum, cujus significatio omnino passiva est, Syriace per conj. activam translatum repperi: **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **προεΐσσον** τὸ **أَبَدَى** **أَبَدَى** **Prov. 25, 7** (fortasse mendum est scribæ pro **أَبَدَى** **أَبَدَى**). Ps. 18, 12: **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **أَبَدَى** non cum omnibus codd. Græcis verti potest: **ἐν τῷ** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **αὐτὰ**, sed **ἐν τῷ** **أَبَدَى** **أَبَدَى** **αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή**.

De Modis et Temporibus. § 29. Quum quinque temporum formas habeat lingua Syriaca (Præs. Impf. Perf. Plusqpf. Futur.), itaque Aoristo soli ex Græcis temporum formis nulla forma peculiaris Syriace respondeat, primo obtutu translatio verborum facillima videri possit. Quum vero in Syriaca, ut in ceteris linguis Semiticis, eadem formæ verborum, quæ tempora exprimunt, etiam modis exprimendis inserviant, et usus illorum modorum (Infinitivi et Imperativi), quos præter illas formas habet lingua Syriaca,

est quasi hoc vertatur. Sic ea verba, quæ in perfecto et plusquamperfecto vim præsentis et imperfecti habent, Syriace quasi hæc tempora vertuntur, e. g. ܠܐ ܕܘܠܐ ܙܘܛܢܚܐ Cant. 2, 9, ܙܘܬܐܡܝܐ Job. 31, 6, $\text{ܟܘܣܝ ܕܘܠܐ ܥܝܣܬܗܝܥܝ}$ 4 Reg. 11, 14. Es. 6, 2; ܠܐ ܕܘܠܐ ܘܝܕܥܐ 4 Reg. 8, 12, ܕܠܘܣܝ ܕܘܠܐ ܗܕܝܥܝܢ Job. 23, 17. Verba ejusmodi tamen, quæ rarius occurrunt, tanta inconstantia vertit Paulus, ut ea parum cognovisse videatur. Tum enim participium activum (h. e. præsens) pro iis ponit, tum part. pass. (h. e. vertit ea ut interdum perfecta intransitivorum), tum præteritum, e. g. ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝ Job. 26, 13, ܕܕܘܟܝܐܣܝ ܕܘܟܝܐܣܝܢ Job. 38, 40, ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Job. 41, 2 (ܕܠܘܣܝ ܕܘܠܐ ܗܕܝܥܝܢ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Job. 31, 35); ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Job. 38, 41, ܕܠܘܣܝ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Es. 15, 4, cfr. Job. 30, 20 (ܕܠܘܣܝ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Es. 6, 3. 4). — ܟܠܝܘܬܐ cum compositis et ܕܘܟܝܐܣܝܢ , quæ nos in perf. et plusqpf. vim præsentis et imperfecti habere dicimus, a Paulo ut perf. et plusqpf. vertuntur, e. g. ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Job. 34, 23, not. b, $\text{ܕܠܘܣܝ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ 4 Reg. 8, 11, $\text{ܟܘܣܝܢ ܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Job. 16, 4; $\text{ܕܠܘܣܝ ܕܘܟܝܐܣܝܢ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ}$ Job. 39, 11, $\text{ܕܠܘܣܝ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ}$ (ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ perararo ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ vertitur ܕܘܟܝܐܣܝܢ), ut 4 Reg. 18, 19. 20. 21), $\text{ܟܘܣܝܢ ܕܘܟܝܐܣܝܢ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ}$ Es. 30, 32, cfr. Zeph. 3, 2.

2) Si Syriace participium activum et passivum ejusdem verbi eandem habet significationem, Paulus utroque pro præsentis Græco promiscue uti solet, quamquam ut plurimum part. activ. frequentius adhibet, e. g. $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Es. 41, 21, cfr. 26, 17. 29, 13. Prov. 10, 14 al., sed $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ $\text{ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Es. 51, 5; $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Job. 38, 40, sed $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ 4 Reg. 7, 3; $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Es. 58, 2, sed $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Prov. 21, 26, cfr. Es. 26, 9. Am. 5, 18; $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Job. 9, 19, $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Prov. 8, 16; $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Ps. 43, 23 et $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Prov. 6, 10: $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$. — Interdum etiam, ubi reliqua tempora per conjug. passivam, præsens per part. pass. conjugationis activæ vertitur, e. g. $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Es. 66, 10, cfr. Thren. 1, 4, sed $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ Es. 3, 26, $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Hos. 10, 5; $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Es. 29, 11, cfr. 28, 20. Ps. 77, 20 (sic et legendum est pro $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Prov. 26, 15. Job. 42, 2), sed $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ et $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ Eccl. 1, 8. 15, $\text{ܟܠܝܘܬܐ ܕܕܘܟܝܐܣܝܢ ܗܕܝܥܝܢ}$ Es. 7, 1. Apparet, omnia hæc exempla, etsi in iis præsens eodem modo atque perfectum passivum translatum est, non facile dubitationem movere posse, utrum

præsens an perfectum legerit Paulus, ita ut hæc irregularitas nihil obscuritatis versioni ejus afferat.

Annot. Perraro pro præsentis futurum repperi, ut *οἱ φραγμοὶ κατασκάπτονται* Prov. 24, 31; *εἰ δὲ λέγετε* Es. 36, 7; *ἄνδρα αἱμάτων βδελύσσει Κύριος* Ps. 5, 7; sed suspicor, Paulum non indicativum sed conjunctivum præsentis (*λέγητε*) vel futurum (*κατασκάπτονται, βδελύξεται*) legisse.

3) Imperfectum quum ex præsentis formetur, necesse est per idem participium exprimitur, atque præsens, unde non raro per part. pass. sequente ἴσσι vertitur, e. g. ἴσσι ἑκάθητο 4 Reg. 1, 9 (sed idem ἴσσι ἔδιναντο 4 Reg. 2, 18, 4, 38, 6, 32); οἴσσι ἐδύναντο Es. 59, 14, cfr. Jer. 38, 5. — Ubi imperfecta plura eodem prædita subjecto per *καί* immediate sunt conjuncta, et actiones eorum simultaneæ sunt, ἴσσι post primum tantum participium ponitur, post reliqua subauditur, e. g. $\text{ἴσσι ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν}$ 4 Reg. 2, 11; $\text{ἴσσι ἐθυσιάζε καὶ ἐθυμία}$ 4 Reg. 16, 4, cfr. 15, 35. Jud. 5, 28, 6, 29. Ezech. 1, 14. Semel ἴσσι verbo posteriori postpositum et post prius subintellectum repperi: $\text{οἴσσι ἐμαντεύοντο καὶ οἰωνίζοντο}$ 4 Reg. 17, 17. — Sin autem actiones non sunt simultaneæ, vel plures voces inter verba intercedunt, ἴσσι repetitur, e. g. $\text{ἴσσι ἴσσι ἴσσι ἑώρα καὶ ἐβόα}$ 4 Reg. 2, 12; $\text{οἴσσι ἴσσι ἴσσι ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων ἐθυσίαζον καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθνον}$ Hos. 4, 13, cfr. v. 14 (ubi pro ἴσσι legendum est ἴσσι vel ἴσσι), 11, 2. 4 Reg. 16, 5. Prov. 8, 31.

4) Non solum ea perfecta activa, quæ significationem passivam habent, per part. pass. vertuntur (ut πέπηγε Job. 41, 15, cfr. 38, 6), sed etiam intransitiva nonnunquam ita vertuntur, e. g. ἐπιπεπτόκασί με Job. 6, 16 (sed πέπτωκα Mich. 7, 8, cfr. Es. 9, 10. Zach. 11, 2); ἦκασί 4 Reg. 20, 14 (plerumque ἦκα vertitur ἦ); πέποιθα , vid. 1, Annot. — Raro perfectum passivum per præteritum (h. e. eodem modo quo aoristus) vertitur, ut λέλυται Es. 40, 2; ἐξῆρται Joel. 1, 9; γεγέννησαι Job. 38, 21.

5) Plusquamperfectum, etsi regulariter per præteritum sequente ἴσσι vertendum erat, tamen sæpissime eodem modo atque imperfectum, h. e. per participium sequente ἴσσι , exprimitur (cum quo usu compares, quod aoristus

σαν ἄν Prov. 2, 20, cfr. Jud. 8, 19. 13, 23. 14, 18. Es. 1, 9. 48, 18. 19. Ezech. 3, 6. Ps. 80, 14. 15. 118, 92. 123, 2. 3. Job. 3, 10. 4, 12. — Simili modo aoristus, ubi vim habet futuri in præterito, per imperfectum vertitur 4 Reg. 3, 27: $\text{לָקַח אֶת-הַבַּיִת} \text{ וְהָיָה לְעֵבֶד} \text{ וְהָיָה לְעֵבֶד}$ ἔλαβε τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὃς ἐβασίλευσεν (Hebr. $\text{לָקַח אֶת-הַבַּיִת}$) ἀντ' αὐτοῦ*).

Annot. I. Dubito num Paulus hunc aoristum per impf. vertat, ubi nullum ἄν extat, quod quidem colligere possis ex loco Ps. 93, 17: $\text{וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה אֶת-הַכֶּסֶף} \text{ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה}$ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παραβραχὺ παρώκησε (tamen unus codex: παρώκησε ἄν), sed contrarium prodire videtur ex Job. 3, 22: $\text{וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה אֶת-הַכֶּסֶף} \text{ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה}$ περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο, ἐὰν κατατύχῃ αὐτῶν, cfr. Ps. 123, 2—4, sicut ex ea re, quod aoristum in protasi, qui tamen eandem vim habet atque in apodosi, semper per præteritum vertit, unde apparet, non significationem solam eum impulsisse, ut aoristum ita verteret.

Annot. II. Minus accurate aoristus, ubi arcte cum imperfecto est conjunctus, ita ut contextus ei quodammodo vim imperfecti tribuat, quasi impf. vertitur: $\text{וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה אֶת-הַכֶּסֶף} \text{ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה}$ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה ὡς ἄν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πάτου, ἀπέστειλεν καὶ ἐκαθάρισεν Job. 1, 5. Eadem sine dubio causa fuit vertendi ἡμιασάμην וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה (non וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה) Job. 29, 14, quia verba hoc circumstantia imperfecta sunt, nisi forte Paulus plusqpf. ἡμιασάμην legit, quod tunc quasi impf. vertit; sed dubito num ita sit, nam nunquam alibi plusqpf. passivum per impf. translatum repperi.

Annot. III. Dubius sum, num unquam aoristus, ubi vim habet plusquamperfecti, quasi plusqpf. per præteritum sequente וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה vertatur**); legitur quidem: $\text{וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה} \dots \text{וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה}$ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה ὅσοι ἐποίησαν, καὶ

*) Eodem modo aoristus vertitur in recensione Harklensi Luc. 8, 42: וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה pro καὶ αὐτὴ ἀπέθνηκε.

**) Bernstein quidem, vir inter eos, qui harum literarum nostro ævo periti sunt, facile primus (in Zeitschr. der deutschen morgenl. Gesellsch. III, p. 420) censet, 4 Reg. 18, 16 lectionem Barhebræi וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה præ וְיִשְׁתַּחֲוֶיֶה , quam exhibet editio *Middeldorpsi*, præferendam esse, quia Græce ἐχρόσωσε notionem plusquamperfecti habet; sed hoc contra eam regulam est, quam secutus est Paulus in aoristo vertendo, cfr. 4 Reg. 1, 17. 3, 2. 3. 11, 9. 16, 11. 17, 19. 23 sæp.

ὅσοι ἠμφιέσαντο ... καὶ ῥυοδόμησαν 4 Reg. 17, 8. 9, sed suspicor, illud οοσι post כִּלְכֵּל mendum scribæ esse; alioquin sine dubio etiam post reliqua præterita, quibus eadem vis plusquamperfecti inest, additum fuisset*), cfr. Jud. 19, 14.

§ 51. *Conjunctivus et Optativus* per omnia tempora Syriace per futurum vertuntur, e. g. כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ἐὰν διαβαίης δι' ὕδατος ... ἐὰν διέλθῃς διὰ πυρός Es. 43, 2; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ἵνα πορεύσῃτε ... καὶ φυλάξῃσθε Ezech. 36, 27, cfr. Es. 1, 19. Jer. 12, 16. Prov. 24, 34. Cant. 8, 4; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל εἰ τις φράσσει καὶ λυμᾶνιτο Prov. 25, 26; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל τάδε ποιῆσαι καὶ τάδε προσθῆι 4 Reg. 6, 31, cfr. Jud. 9, 15. Ps. 34, 4. Job. 15, 28. 29, 13.

Annot. I. Conjunctivus tamen post *ἐάν*, *ὅταν*, *ἕως ἄν* et conjunctiones similes, quæ cum *ἄν* compositæ sunt, sæpe per præsens vertitur, imprimis ubi ex futuro vel phrasi vim futuri habente pendet, e. g. ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ἐὰν εἴπωμεν ... ἀποθανούμεθα, καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα 4 Reg. 7, 4; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל οὐαὶ τῷ ἐνὶ ὅταν πέσῃ Eccl. 4, 10; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ὅτινα ἄν περιπατῆς ἐπάγον αὐτήν ... ὡς δ' ἄν καθεύδῃς φυλασσέτω σε Prov. 6, 22, cfr. 4 Reg. 7, 3. Es. 6, 13. Prov. 23, 1. 26, 25 al. Rarius talis conjunctivus, ubi ex præsentis vel præteriti pendet, per præsens vertitur, e. g. כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσι Job. 19, 18, cfr. 7, 4. Prov. 11, 15; כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ἐὰν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδαζα Job. 21, 6, cfr. Jud. 15, 14. Multo tamen sæpius futurum in ejusmodi juncturis retinetur; et hunc modum conjunctivi vertendi omnino arbitrarium esse, inde apparet, quod conjunctivus in eadem junctura verborum tum per participium tum per futurum redditur, sic ὅς ἐὰν ἐπιστηρικθῆ ἄνηρ ἐπ' αὐτήν vertitur: כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ὅς 4 Reg. 18, 21, sed in loco parallelo Es. 36, 6: כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ὅς, cfr. Cant. 2, 7 cum 3, 5.

Annot. II. Perraro conjunctivus aoristi, ubi eandem vim habet atque conjunctivus futuri exacti (perfecti) Latinorum, per præteritum exprimitur, e. g. כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ Jer. 51, 63, cfr. Jud. 13, 17, quod exceptionaliter fieri, ostendit Job. 14, 13: כִּלְכֵּל חַלְכֵּל ... כִּלְכֵּל חַלְכֵּל

*) Opinari possis, Paulum mendose ἠμφιέσαντο pro plusqpf. habuisse, quod tamen si eam notitiam linguæ Græcæ, quam alibi exhibet, consideraveris, parum verisimile videbitur.

ⲟⲩⲁⲃ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 παύσῃται σου ἢ ὄργῃ, καὶ τάξῃ μοι χρόνον, ubi priore quidem loco conjunctivus per præsens, posteriore autem per præteritum translatus est (nisi forte etiam priore loco legendum est præt. ⲛⲓⲟⲩ).

Annot. III. Futurum sequente ⲟⲩⲟⲩ pleonastico, quod alibi non raro conjunctivo et optativo exprimendo inservit (vid. Hoffmann, Gramm. Syr. § 130, 5), semel tantum in nostra versione pro optativo repperi: ⲟⲩⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 τίς γὰρ ἂν δοῖη Job. 19, 23 (sed Job. 31, 31 idem ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ vertitur, cfr. 29, 2). Parum accurate optativus per præsens vertitur Job. 23, 3: ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 τίς δὲ γνοίῃ, ὅτι εὔροισι αὐτὸν, καὶ ἔλθοισι εἰς τέλος; postremo loco (et in versiculis sequentibus) optativus regulariter per futurum translatus est, non autem duobus prioribus. Accidit etiam, ut in enuntiatione hypothetica optativus per imperfectum exprimat: ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἑμαντὸν διαχειρώσασθαι Job. 30, 24; sed plerumque per futurum vertitur, e. g. Ps. 118, 5. Job. 6, 2. 8.

§ 32. Imperativus præceptum involvens affirmativum per omnia tempora in secunda persona per imperativum, in tertia vero per futurum Syriace exprimitur, ita ut nunquam tempus, ad quod Græce pertineat, a priori dignosci possit, e. g. ⲛⲓⲟⲩ ... ⲛⲓⲟⲩ ... ⲛⲓⲟⲩ ... ⲛⲓⲟⲩ ... ⲛⲓⲟⲩ
 βοᾶτε ... ἀναγγεῖλατε ... μιμνήσκεισθε ... ὑμνήσασθε Es. 12, 4. 5; ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 πεποιθατε καὶ ἀντιστηρίσασθε Es. 50, 10; ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 κεκλήσθω Es. 4, 1; ⲛⲓⲟⲩ ... ⲛⲓⲟⲩ
 λαβέτωσαν ... καὶ κρατήσουσι 4 Reg. 12, 5. — Imperativus autem prohibitivus semper per futurum vertitur, e. g. ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 μὴ κώλυε, ἄγε τοὺς υἱοὺς μου Es. 43, 6; ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 μὴ ἀποβιάσων ... καὶ μὴ ἀτιμάξῃς Prov. 22, 22; ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 μὴ πεποιθατε Jer. 7, 4, cfr. Es. 43, 18. 44, 21. Job. 12, 5 sæp.

§ 33. Infinitivus Græcus, si notionem retinet illius temporis, ad quod pertinet, per tempus finitum ei respondens circumscribitur. Hoc fit

1) Ubi verbis sentiendi et declarandi regitur; tunc enim per tempus finitum præcedente particula ? exprimitur, e. g. ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 ἐδόκουν κυβερνᾶν Dan. 13, 5; ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ ⲛⲓⲟⲩ
 ὄρους τμηθῆναι τὸν λίθον Dan. 2, 45, cfr. Prov. 27, 14. 28, 24. Job. 15, 21. 20, 7 (ubi pro ⲛⲓⲟⲩ legendum est ⲛⲓⲟⲩ).

Annot. Interdum tamen ejusmodi infinitivus Syriace per infinitivum vertitur, ut $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ (sic legendum est pro ܠܥܠܡܝܢܐ) *ἐάν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι* Job. 33, 23; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *μὴ πιστευέτω ἐπιστραφῆναι ἀπὸ σκότους* Job. 15, 22, cfr. Ps. 26, 13.

2) Ubi infinitivus præpositione *ἐν* regitur, per tempus finitum præcedente ܥܠܡܝܢܐ vertitur; articulus, qui Græce infinitivo præmittitur, non vertitur, e. g. $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν τὸν Κύριον* 4 Reg. 2, 1; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σε ἀνοίξω* Ezech. 3, 27; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα* Dan. 3, 91; cfr. 4 Reg. 4, 10. 7, 17. 8, 29. Es. 37, 38. — Aliquando, imprimis ubi cum futuro connexus est, infinitivus præsentis per temp. finit. præcedente ܥܠܡܝܢܐ exprimitur, e. g. $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἰλάσεται ... ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι* 4 Reg. 5, 18, cfr. Ps. 27, 2. 50, 6; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *οὐ μὴ αἰσχυρθῶ ἐν τῷ ἐπιβλέπειν με* Ps. 118, 6, cfr. Hos. 6, 12; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἵνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν;* Ps. 41, 10. 42, 2. Ferraro *ἐν* ante infinitivum per ܥܠܡܝܢܐ translatum reperi, e. g. $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἐν τῷ ἅπαξ λαλήσαι τὸν Κύριον* Job. 33, 14, cfr. Ezech. 16, 52. Thren. 4, 14.

Annot. I. Infinitivus præsentis nonnunquam, ubi cum præterito connexus est, itaque propter contextum notionem imperfecti accipit, per imperfectum circumscribitur, e. g. $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ εἰστήμισαν, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο* Ezech. 1, 21; $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *ἐβεβήλωσαν ... ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς* Ezech. 36, 20, cfr. 4 Reg. 4, 8. Ezech. 1, 12. 17. 19. 24. 10, 17. Ps. 41, 4. 11. Prov. 8, 29. Thren. 4, 14. — In una tantum loquendi formula inf. præes. constanter per præteritum vertitur: $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$ *... ? ἵος ... ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν* 4 Reg. 8, 17. 26. 11, 21. 14, 2. 15, 2 etc., quod sine dubio hoc modo transtulit Paulus, quia translatio regularis ܠܥܠܡܝܢܐ «dum rex erat» potuisset intelligi, quum sensus textus Græci sit: «quum rex factus est». Eodem modo, sed parum accurate, vertitur: $\text{ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ ܠܥܠܡܝܢܐ}$

Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς 4 Reg. 7, 15*). — Raro fit, ut inf. prææs. ex futuro pendens per futurum exprimatur, e. g. $\text{בְּלִלְכֶם מִיָּמֵינוּ לִבְיָדָם}$ ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ Hab. 3, 2, cfr. Ezech. 37, 28; similiter vertitur Jer. 9, 24: $\text{כִּי יָבִיאוּ אֲנֹכִי וְשָׂרֵי מְלָכֹתַי בְּיָדָם לְבָרְכֵי אֲנִי}$... ἰσχυροὶ ἕσονται ἅλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ... ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν με. Perit in his juncturis vis temporalis infinitivi, cfr. 3, Ann. 1.

Annot. II. Infinitivus aoristi præpositione ἐν rectus, ubi cum futuro ita est connexus, ut actio, quam exprimit, et ipsa futuri temporis esse videatur, per participium præcedente בְּלִלְכֶם vel בְּלִלְכֶם vertitur, e. g. $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ ἐν τῷ ἀνοῖξαι με Ezech. 37, 13, cfr. 36, 23. Ps. 9, 4. 13, 7. 91, 8; $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ ἐν τῷ συντρίβηται με Ezech. 34, 27, cfr. 20, 41. 42; rarius per futurum præced. בְּ , ut $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ ἐν τῷ δοῦναι Κύριον ... καταξανάω Jud. 8, 7; (Dan. 11, 4 inf. aor. cum futuro connexus per præteritum vertitur: $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ ἐν τῷ ἐπαναστήναι αὐτὸν συντριβήσεται; sed non dubito quin legendum sit בְּלִלְכֶם). — Unico loco infinitivum aoristi cum imperfecto conjunctum per impf. translatum repperi: $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν ἐν τῷ ἐπαναστήναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς Ps. 123, 2**).

Annot. III. Illas particulas, quæ Syriace locum præpositionis ἐν explet, ubi plures infinitivi eodem ἐν reguntur, ante primum tantum tempus finitum poni, dum reliqui infinitivi etiam per tempora finita, utpote eadem particulâ recta, vertuntur, vix opus est ut moneam, e. g. $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ προσδέξομαι ἐγὼ ὑμᾶς ἐν

*) Jer. 2, 35 $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ non cum codicibus vertendum est: ἰδοὺ ἐγὼ κληροῦμαι πρὸς σε ἐν τῷ λέγειν σε, sed: διὰ τὸ εἰπεῖν σε.

**) Quod legitur Dan. 10, 15 (cfr. v. 11 et 19): $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ sine dubio non cum cod. Chisiano vertendum est: ἐν τῷ αὐτὸν λαλεῖν ... ἔδωκα, sed: ἐν τῷ αὐτὸν λαλεῖν, vel potius: αὐτοῦ λαλοῦντος (cfr. Es. 65, 24). — Jer. 22, 23: $\text{בְּלִלְכֶם} \dots \text{בְּלִלְכֶם}$ καταστεινάξεις ἐν τῷ ἐλθεῖν σοι ὀδύνας aut mendum est librarii pro בְּלִלְכֶם , aut vertendum est: ἐκ τοῦ ἐλθεῖν. De inf. aor. per plusquamperfectum vertendo vide notam nostram ad Jud. 8, 3.

τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς . . . καὶ ἐκδέχεσθαι ὑμᾶς Ezech, 20, 41. Hoc etiam de regulis sequentibus valet.

3) Aliis præpositionibus rectus, iis exceptis, quæ intentionem vel consequentiam denotant, infinitivus per tempus finitum ei respondens præcedente ? particula exprimitur; articulus τὸ, qui infinitivo præmittitur, plerumque per pronom. demonstr. ὅτι vertitur, e. g. $\text{אֲנִי אֶפְרַיִם} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἀπὸ τοῦ κράζειν με Ps. 31, 3; $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς Ezech. 36, 3; $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἐνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτούς Am. 1, 6, cfr. Es. 8, 6. Ezech. 29, 9. 36, 6. Am. 1, 11. Job. 4, 20. 21 al.; $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι Thren. 1, 1; $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ διὰ τὸ ἀπώσασθαι αὐτούς Am. 2, 4, cfr. 4 Reg. 3, 5. 14, 17. 22. 19, 28. Es. 36, 21. Jer. 3, 7. 24, 1. Job. 42, 7 al.

Annot. I. Aliquando tamen infinitivus ejusmodi præpositionibus rectus, ubi contextus ei notionem alius temporis tribuit, aliter vertitur, e. g. $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλόν με Ps. 108, 4, cfr. 37, 21, not. a (cfr. § 34). — Infinitivus aoristi præpositione πρό rectus aut per infinitivum constructum præced. ?, aut per futurum præced. ? vertitur, cujus rei nullam video causam, nam manifestum est notionem præteriti plerumque ei inesse, e. g. $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ πρό τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη Es. 42, 9; $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$. . . $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ πρό τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, πρό τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ἰδάτων, πρό τοῦ τὰ ὄρη ἐδρασεθῆναι . . . γεννᾶ με Prov. 8, 24. 25, cfr. Ezech. 33, 22. Ps. 57, 10. 89, 2. 118, 67. Semel tantum infinitivum post πρό modo regulari translatum repperi: $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ μὴ ἀφέλῃς ἀπ' ἐμοῦ πρό τοῦ ἀποθανεῖν με Prov. 30, 7 (cfr. Annot. II).

Annot. II. Infinitivus præsentis, sicut post ἐν (vid. 2, Ann. I), sic etiam post reliquas præpositiones, ubi cum præterito arcte connexus est, per imperfectum circumscribitur, e. g. $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἔσωσεν αὐτούς διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτούς καὶ φεῖδεσθαι αὐτῶν Es. 63, 9. — Eodem modo infinitivus aoristi ex futuro pendens (vid. 2, Ann. II) per præsens redditur, e. g. $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτούς Jer. 12, 15, cfr. Jud. 9, 33. 15, 12. Ruth. 3, 3. Ezech. 43, 23. 44, 26. 46, 12. Prov. 20, 25. Eadem sine dubio causa fuit adhibendi præsens Ps. 36, 20: $\text{אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֲנִי} \text{ אֶל} \text{ אֶפְרַיִם}$.

... *אני... אפילו...* οι ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται· οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ... ἐξέλιπον, suspicor enim, Paulum infinitivos δοξασθῆναι et ὑψωθῆναι quasi ex futuro ἀπολοῦνται pendentis accepisse, quamquam hoc contra simplicem juncturam verborum est, et contra eam interpunctionem, quam exhibet editio Bugati.

4) Infinitivi perfecti et futuri, quia semper notionem temporis retinent, semper per tempora finita iis respondentia circumscribuntur, e. g. *אני... אפילו...* δοκεῖ ἦδη πεπληρωῶσθαι Job. 20, 22; *אני... אפילו...* ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε Ezech. 35, 11, cfr. Es. 60, 15. Prov. 30, 20; *אני... אפילו...* μή λαλήσειν τὰ χεῖλη μου Job. 27, 4, cfr. 12, 5; *אני... אפילו...* οἶει τὸν Κύριον ἄτοπα ποιήσειν; Job. 34, 12 (necesse enim est, sicut indicativus futuri, cfr. § 30, 6, sic et infinitivus per præsens exprimi possit).

Annot. I. Ea verba, quæ in indicativo perfecti vim præsentis habent ideoque per præsens vertuntur, etiam in infinitivo quasi præsentia tractanda esse, manifestum est. Exempla si quæras, invenias passim in regulis de ceteris infinitivis laudata. Et quod de indicativo diximus (§ 30, 1. Annot.), Paulum nonnulla horum perfectorum satis inconstanter vertere, idem de infinitivo valet, e. g. *אני... אפילו...* εἰσήκουσας ... ἐν τῷ κεκραγῆναι με Ps. 30, 23; *אני... אפילו...* πρόσχες ... ἐν τῷ κεκραγῆναι με Ps. 140, 1; *אני... אפילו...* εἰσακούσεται μου ἐν τῷ κεκραγῆναι με Ps. 4, 4; sed etiam: *אני... אפילו...* ἐν τῷ κεκραγῆναι με εἰσήκουσέ μου Ps. 21, 25. Quod legitur Es. 5, 13: *אני... אפילו...* αἰχμάλωτος ὁ λαὸς μου ἐγενήθη διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτόν (sic veritas pro αὐτούς codicum, vel deleas αὐτόν), mendum scribæ videtur pro participio *אני... אפילו...* (cfr. 51, 7. 56, 11).

Annot. II. Quod supra (§ 30, 4) diximus in indicativo perfecti passivi aliquando contra regulam fieri, ut per præteritum vertatur, in infinitivo ejus regulariter fieri videtur, e. g. *אני... אפילו...* διὰ τὸ κεκακῶσθαι Es. 53, 7, cfr. Job. 20, 22. — Sicut contextus nonnunquam infinitivo præsentis notionem imperfecti impertit, sic etiam infinitivo perfecti notionem plusquamperfecti, quod Paulus interdum exprimit, e. g. *אני... אפילו...* ἐνίσχυσε Κύριος τὸν Ἐγλωμ ... ἐπὶ τὸν Ἰσραὴל διὰ τὸ πεποικῆναι αὐτούς Jud. 3, 12; sic etiam opinor, Paulum Ps. 37, 17 pro *אני... אפילו...* legisse: ἐν τῷ σεσαλευῶσθαι πόδας μου

ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορῆμόνησαν, nec ut in codicibus: ἐν τῷ σαλευθῆναι. — Quod extat Prov. 25, 26: \\\ نكف لم يهز \\\ ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι, sine dubio corrigendum est in præt. \\\ نكف. Ps. 118, 7: \\\ انكف لم يهز ... كور \\\ οἱ ἐξομολογήσομαι σοι ἐν τῷ μεμαθηκέναι με, suspicor in codice Pauli ἐν τῷ μανθάνειν vel μαθεῖν με sonuisse.

§ 34. In omni alia junctura infinitivi præsentis et aoristi, quippe actionis tantum, non simul temporis notionem continentis, aut per infinitivum constructum (h. e. infin. præfixo \\\), aut per futurum præfixa ? particula vertuntur, quod ?, si plures infinitivi per καί conjuncti sunt, primo tantum præfigitur et ante reliqua subauditur. Idem ? etiam infinitivo præfigitur, si præpositionibus vel conjunctionibus regitur, et ubi articulus Græcus (per \\\) expressus est, e. g. \\\ انكف لم يهز \\\ ἄγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐπὶ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου Ps. 72, 28, cfr. 117, 8 s. Prov. 25, 7. 27. Job. 13, 5. 28, 28. 34, 20; \\\ انكف لم يهز \\\ οἱ ἐξομολογήσομαι σοι ἐν τῷ μεμαθηκέναι με, ἢ ἐξασθαι σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι Eccl. 5, 4, cfr. Jud. 9, 2. 18, 19. Job. 21, 34; — \\\ انكف لم يهز \\\ ἡγάπησας ... ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην Ps. 51, 5, cfr. Ezech. 40, 4; \\\ انكف لم يهز \\\ πρὸς τὸ ἰατρευθῆναι 4 Reg. 8, 29, cfr. Dan. 2, 30; — ... \\\ انكف لم يهز \\\ λέγω ὑμῖν ... ἐπιγινώσκειν, αἰδεῖσθαι Prov. 24, 23, cfr. 4 Reg. 23, 3. Es. 42, 7. 56, 6. Jer. 24, 7; \\\ انكف لم يهز \\\ ὅστις λέγων τῷ Κυρίῳ φρονεῖν Es. 44, 28, cfr. 36, 21. 43, 22. 49, 6; — \\\ انكف لم يهز \\\ ὥστε σῶσαί με ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαι με Job. 6, 23; \\\ انكف لم يهز \\\ ὥστε εἶναι ... καὶ διδάξαι αὐτοὺς ... καὶ δίδόναι (sic legas pro δίδοσθαι Chis.) αὐτοῖς ... καὶ ἐκπαιδεῦσαι αὐτοὺς ... καὶ ἀπὸ τούτων στήσαι Dan. 1, 4. 5, cfr. Jud. 9, 24. 4 Reg. 6, 23. Es. 8, 8. 48, 5. 66, 7. Prov. 30, 14.

Annot. I. Ubi infinitivus verbo regitur, nonnunquam per futurum verbo regenti ἀσυνδέτως adjunctum vertitur, e. g. \\\ انكف لم يهز \\\ ἀπέστειλέ με ... λαλῆσαι Es. 36, 12 (loco parallelo 4 Reg. 18, 27: \\\ انكف لم يهز \\\); \\\ انكف لم يهز \\\ δύναται συγγραφῆναι Dan. 2, 43, cfr. Jud. 9, 9. 11. 13. Es. 29, 11. Dan. 9, 23. Prov. 26, 15.

λωλός Ezech. 34, 4, cfr. Ps. 30, 13 (sed אָבִי ἀπόλωλε Ezech. 12, 22. 37, 11), בְּחַפְזָא διαπεφευγώς 4 Reg. 9, 15 (בְּחַפְזָא πεφεύγασι Es. 22, 3); sic etiam πεπτωκώς semper vertitur בְּחַפְזָא , e. g. Dan. 10, 9. Jud. 3, 25. Am. 8, 3. 9, 11*), quum πέπτωκα semper est בְּחַפְזָא (tamen Job. 6, 16: בְּחַפְזָא ἐπιπεπτώκασί με). — Exempla etiam occurrunt, etsi raro, ubi part. perf. pass. per præteritum conjugationis passivæ translatum est, e. g. בְּחַפְזָא οἱ καταλειμμένοι Es. 37, 31, cfr. 13, 12 (sed 37, 32 idem בְּחַפְזָא vertitur); בְּחַפְזָא οἱ πεποιημένοι Eccl. 1, 9 (sed 1, 14 sæp. בְּחַפְזָא). — Quod ea verba, quæ in perfecto vim habent præsentis, in part. perf. quasi part. præ. vertuntur, non opus est, ut exemplis illustrem.

Annot. IV. Sicut indicativus futuri sæpe per præsens exprimitur, ita etiam participium, et hoc quidem multo sæpius quam per futurum, e. g. בְּחַפְזָא υἱοὶ τεθρομένοι Ps. 77, 6; בְּחַפְזָא ὅτι ὁ κριθρομένος Job. 13, 19, cfr. Ps. 21, 32. Eccl. 1, 9. 11.

§ 56. Ubi participium ut adjectivum adhibitum est, sive hoc attributive sive substantive usurpatur, per id tempus finitum vertitur, ad quod pertinet, præcedente ? relativo, cui, si participium articulo præditum est, præmittuntur pronomina demonstrativa eodem modo atque ante pronomem relativum ipsum (cfr. § 24), e. g. בְּחַפְזָא לִין καπνίζόμενον Es. 42, 3; בְּחַפְזָא λαὸς δικαιοσύνην πεποιηκώς Es. 58, 2; בְּחַפְזָא ὅτι οὐκ ἔσται ὁ: ἐξαιρούμενος Hos. 5, 14; בְּחַפְזָא ὅτι τῷ κεκτημένῳ αὐτήν Prov. 17, 21; בְּחַפְזָא ξύλον τὸ πεφτυμένον Ps. 1, 3; בְּחַפְזָא ὁ μὴ περιφερόμενος Prov. 11, 29; בְּחַפְזָא φθερῶ ... τοὺς βουλευομένους Jer. 13, 9; בְּחַפְזָא οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ... οἱ κρυεύσαντες Es. 14, 2. — בְּחַפְזָא εἰσὶν εἰδότες Eccl. 4, 17; בְּחַפְזָא ἡμῖν πεπορευμένος Job. 31, 5; בְּחַפְזָא οἱ ἐγένοντο λογιζόμενοι Mich. 2, 1, cfr. 4 Reg. 6, 8. 26. 11, 3. 17, 25—29. Jer. 33, 1. Ezech. 1, 12. 2, 10. Dan. 1, 13. 6, 4. 7, 11. 10, 9. 12, 1. Job. 11, 18. Eccl. 8, 11.

Annot. I. Participium perfecti passivi et eorum verborum, quorum

*) Sic etiam Jer. 18, 21 et Ezech. 32, 23 pro בְּחַפְזָא πεπτωκότες μαχαλά legendum est בְּחַפְזָא .

part. perf. act. per part. pass. Syriace vertitur, non raro quasi adjectivum (h. e. in statu emphatico sine ? relativo) redditur, si nullo articulo præditum est, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ σχευὸς ἀπολωλός Ps. 30, 13, cfr. 4 Reg. 8, 5. Es. 41, 2. 43, 17. Prov. 23, 27; ܠܘܝܐ ܠܘܝܐ ܠܘܝܐ λύει πεπεδημένους Ps. 145, 7; ... ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ὁδὸν διαβάσεως ἐρόνυμνοις καὶ λελυτρωμένοις Es. 51, 10. 11, cfr. Ezech. 36, 4. Prov. 16, 30. Job. 5, 11. Eccl. 1, 15; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἰσραὴλ ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος καὶ διηρπασμένος Es. 42, 22; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ... πεποίηκέ με ... σεσηπότα Job. 16, 8, cfr. 4 Reg. 15, 5. Es. 17, 7. 8. 30, 12. 62, 4. — Perraro part. pass. adjective usurpatur, ubi articulum habet, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἢ γῆ ἢ ἡφρανισμένη Ezech. 36, 34; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ... ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἐν ταῖς ἡρημωμέναις ... ἐν ταῖς τετειχημέναις Ezech. 33, 27, cfr. 36, 4. 35. — Raro part. præsentis quasi adjectivum vertitur, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἐξηγέρθη ὡς ὑπνῶν Ps. 77, 65; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ὡδίνες ὡς τιχτούσης Jer. 22, 23, cfr. Es. 1, 8. Hos. 13, 12. Job. 29, 13*). — Neque solummodo participia quasi nomina vertuntur, ubi adjective vel substantive sine objecto posita sunt, sed etiam ubi objectum habent vel aliud attributum, quod ut sensus verbalis exprimitur exigere videtur; tunc in statu constructo ponuntur, objectum vero genitivus fit, et ad articulum eorum omnino non respicitur. Hoc modo part. activum æque sæpe ac passivum tractatur, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνομίαν Ps. 35, 13; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδὸν Job. 21, 29; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἐκ τῶν μισούντων με Ps. 17, 18; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ τοῖς συντετριμένοις τῆ καρδίᾳ Ps. 33, 19; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ καθημένοις ἐν σότει Ps. 106, 10, cfr. Es. 61, 1. Ps. 27, 3. 33, 17. 36, 1. 48, 2. 67, 2. 73, 23. 119, 7. Rarius ejusmodi genitivus per ? exprimitur, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ οἱ μισοῦντες Σιών Ps. 128, 5; ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ τοὺς μισοῦντάς με Ps. 17, 41, cfr. 43, 8 (plerumque tamen versio regularis occur-

*) Nonnunquam ? ante participium in statu absoluto positum post verbum substantivum desideratur, e. g. ܘܕܢܐ ܘܕܢܐ ἰσραὴλ εἶπεν εἰδώς Eccl. 9, 1, cfr. Es. 40, 20. 22, 24. 31, 1. 32, 3. Dan. 6, 26. Prov. 3, 5 (ubi pro ܘܕܢܐ legendum est ܘܕܢܐ), Eccl. 8, 16. 9, 5. Dubito, utrum Paulum his locis liberius solito vertisse, an ? a librariis omissum esse censendum sit. Posterius tamen, si locus supra (§ 36, fin.) laudatos comparaverimus, veri similis videbitur.

rit, e. g. $\text{לְכָל־הַעֲשָׂוִים} \text{ וְלְכָל־הַבְּשָׂרִים} \text{ כֹּל־יְהוָה} \text{ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνομίαν}$ Ps. 6, 9; $\text{כֹּל־יְהוָה} \text{ כֹּל־יְהוָה} \text{ οἱ μισοῦντές με}$ Ps. 34, 19).

Annot. II. Neque tamen participia praesentis et perfecti per participia tantum, quae quasi nomina construuntur, vertuntur, sed etiam non raro per nomina verbalia, quae tum substantive tum adjective adhibentur; tunc articulus eorum non exprimitur, sed rarius participia hoc modo verti videntur, ubi articulo praedita sunt, e. g. $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ πύργος φυλασσόντων}$ 4 Reg. 17, 9; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτούς}$ 4 Reg. 17, 20; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ ψυχὴ εὐλογουμένη}$ Prov. 11, 25; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ οἱ πονηροῦμενοι ἐξολοθρευθήσονται}$ Ps. 36, 9; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ Κύριος ὁ σώζων σε καὶ (ὁ?) ἐξαιρούμενός σε}$ Es. 60, 16, cfr. Jud. 2, 16. Es. 32, 4. Jer. 17, 13. 34, 22. Ps. 3, 2. Prov. 8, 26. 30. Thren. 1, 5. 6. 7 (cfr. § 27, 3).

Annot. III. Ubi participium sine articulo pro tempore finito positum est, ut dicunt, etsi hic usus sine dubio subaudito verbo substantivo explicandus est, tamen non eodem modo redditur, atque ubi illud expressum est, sed semper sine ?, eodem modo quo indicativus, e. g. $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ ἐτάζων καρδίαν καὶ νεφροὺς ὁ Θεός}$ Ps. 7, 10; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν}$ 4 Reg. 6, 15, cfr. Jud. 3, 25. 4 Reg. 6, 5. Ps. 102, 6. Job. 15, 20. Eccl. 9, 16. Sin autem participium articulo praeditum est, eodem modo atque post verbum subst. vertitur, e. g. $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ πνεῦμα θεῖον τὸ ποιήσαν με, πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἢ διδάσκουσά με}$ Job. 33, 4.

Annot. IV. Participium praesentis nonnunquam, ubi cum tempore praeterito ita conjunctum est, ut contextus ei vim imperfecti impertiat, per imperfectum exprimitur (cfr. § 33, 2, Ann. I; 3, Ann. II), e. g. $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ οἱ πωλοῦντες ἔλεγον}$ Zach. 11, 5; $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ ... ἄπο προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτούς καὶ κακούντων αὐτούς}$ Jud. 2, 18, cfr. 11, 21. Dan. 13, 57. Job. 1, 5. Sic etiam 4 Reg. 1, 7 pro absurdo $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ ... ὅτι παρεκλήθη}$ $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּιךָ} \text{ τις ἢ κηρὶς τοῦ ἀνδρός τοῦ ἀναβαίνοντος ... καὶ λαλήσαντος}$; legendum est $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּιךָ}$. — Participium perfecti, ubi ex contextu vim plusquamperfecti accipit, interdum per plusqpf. exprimitur (cfr. § 33, 4, Ann. II), e. g. $\text{בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ בְּיָדָאֵלֶּיךָ} \text{ οἱ μισοῦντές με}$

ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ ἐπιβεβηκότες Jud. 10, 4. 12, 14, cfr. Dan. 10, 5. Job. 19, 14. — Raro participium aoristi cum futuro connexum per præsens vertitur, $\text{ܠܡܘܠܠܘܢ ܠܡܘܠܠܘܢ} \dots \text{ܘܥܢ}$ (sic pro ܠܡܘܠܠܘܢ legendum est) ὁ ἀπαντήσας ... πρῶτος ὑποσκελισθήσεται Prov. 26, 18; dubito, an potius legendum sit præteritum ܘܥܢ ὄσι.

Annot. V. Articulus ante participia plerumque accuratissime per nomina demonstrativa redditur. Desideratur quidem interdum, e. g. ܥܣܘܢܐ ܠܡܘܠܠܘܢ πάντες οἱ στρατευόμενοι Es. 29, 7, imprimis in formula οὐκ ἔστιν ὁ ..., e. g. $\text{ܠܡܘܠܠܘܢ ܘܥܢ ܠܐ ܘܐ ܘܐ}$ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος Nah. 3, 18, cfr. Jud. 3, 25. 26. Es. 41, 28. 42, 22. Am. 5, 6. Thren. 1, 7; sed in talibus locis non dubito, quin aut pronomen incuria scribarum e codice Syriaco exciderit, aut Paulus in suo codice Græco nullum articulum legerit. — Tamen ubi participium in accusativo positum locum objecti occupat, pronomen demonstrativum nonnunquam omitti videtur, e. g. $\text{ܠܡܘܠܠܘܢ} \dots \text{ܘܥܢ}$ φάγη τὰ ἀνατέλλοντα 4 Reg. 19, 29, cfr. Es. 49, 7. Am. 9, 11; hoc ea quidem re defendi potest, quod ܘܥܢ præfixum locum articuli expleat, sed quum eodem modo etiam exprimatur participium articulo destitutum, e. g. ܠܡܘܠܠܘܢ ἐξεγερω φεύγοντας Es. 43, 14, cfr. 61, 4. Ps. 68, 21. 145, 8. Prov. 11, 27. Eccl. 10, 8: potius fortasse Paulum talibus locis nullum articulum legisse censendum est (cfr. tamen § 14, Ann. II. b). — E contrario autem, ubi participium articulo carens in genitivo positum est, et interdum ubi præpositione regitur, aliquoties pronomen demonstrativum Syriace inseri videtur, ut evitetur ille sonus malus, qui ex ? eidem verbo bis præfixo oreretur, e. g. $\text{ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ} \dots \text{ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ}$ ὄσι κακολογοῦντος ... σβεσθήσεται λαμπάς Prov. 20, 20; ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ ἢ φωνὴ κεκραγόντων Jer. 48, 3, cfr. Job. 7, 8. Eccl. 9, 17; ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ ὄσι ἀπέναντι ἐστηκότος 4 Reg. 19, 26, cfr. Jud. 15, 5. — Quod legitur Jer. 50, 28: ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ ἢ φωνὴ φευγόντων, mendum manifestum est pro ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ (vel ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ).

§ 37. Ubi participium subjecto vel objecto appositum statum, modum, causam etc. eorum denotat, per tempus finitum, quod ei respondet, præcedente conj. ܥܢ circumscribitur, e. g. $\text{ܠܡܘܠܠܘܢ} \dots \text{ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ}$ τοῦτο ποιῶν ... σωρεύεις Prov. 25, 22; ܠܡܘܠܠܘܢ ܠܡܘܠܠܘܢ πορευθῶμεν πορευόμενοι Zach. 8, 21; $\text{ܠܡܘܠܠܘܢ} \dots \text{ܘܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ}$ ἐπῆρα ... πεποιθώς Job. 31, 21; ܥܢ ܠܡܘܠܠܘܢ

עָלֶיךָ וְעָלַי אֵלֶיךָ עִבְרֵיתָא ἐπὶ τίνι πεποιθὼς ἠθέτησας; 4 Reg. 18, 20; וְעָלַי אֵלֶיךָ לְעַד כֹּה־נִלְכָּח עָלַי אֵלֶיךָ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος Ezech. 2, 2; וְעָלַי אֵלֶיךָ צְוִי חָכְמָה וְעָלַי אֵלֶיךָ זֵדֻת חָכְמָה כִּי הָיָה חָכְמָה וְעָלַי אֵלֶיךָ זֵדֻת חָכְמָה κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ ἐβάλυρέ σε Job. 22, 11. — Raro, ubi participium subjecto vel objecto enuntiationis futuricæ apponitur, וְעָלַי אֵלֶיךָ pro וְעָלַי אֵלֶיךָ repperi: וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἀνδρωθέντα Job. 33, 25, cfr. Prov. 20, 14 (?). — Quod legitur Prov. 8, 31: וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ ὅτε ἐνευφραίνετο συντελέσας τὴν οἰκουμένην, sine dubio mendum est pro וְעָלַי אֵלֶיךָ.

Annot. I. Regulæ huic non obstat, quod Paulus nonnunquam participia, quæ apposita sunt, quasi attributive vel substantive usurpata vertit, quod imprimis fit, ubi talia participia objecto, rarius ubi subjecto apposita sunt, e. g. וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ μὴ ἴδωι ἕως φόρον ἀνατέλλοντα Job. 3, 9, cfr. 2, 13, 5, 3. Jud. 5, 30. 4 Reg. 4, 25. 19, 8. Jer. 26, 7. Ezech. 23, 14 s. Dan. 6, 11. 14. 13, 58. Am. 9, 1. Ps. 36, 25. 35 (dubito tamen, an plerisque locis וְעָלַי אֵלֶיךָ pro conjunctione habendum sit, cfr. Annot. II, c); וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ ἔγενετο λόγος Κυρίου πρὸς με λέγων, e. g. Ezech. 3, 16. Hagg. 1, 1. 3. Zach. 1, 7 sæp. (sic etiam legas Ezech. 38, 1 pro וְעָלַי אֵלֶיךָ). Hanc versionem enim inde ortam esse, quod Paulus sensum non bene intellexit, vel negligentius vertit, ostendit ea res, quod legimus ... וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ ἀπέστειλε ... τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους Es. 37, 2, sed loco parallelo 4 Reg. 19, 2 recte: וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ; item interdum recte translatum est וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ, e. g. Ezech. 6, 1. Hagg. 2, 11. 21. Zach. 1, 1.

Annot. II. a) Ubi in versione LXX participium adhibetur pro infinito absoluto Hebræorum, qui verbo ejusdem radicis præmittitur, Paulus hoc participium per infin. absol. exprimit, e. g. וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ μαινομένη μαινοθήσεται Jer. 3, 1; וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ μαθόντες μάθωσι Jer. 12, 16, cfr. Jud. 9, 8. Es. 48, 8. Nah. 3, 13. Ps. 117, 11. 18 sæp. Raro ejusmodi participium per וְעָלַי אֵלֶיךָ sequente tempore finito exprimitur, e. g. וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ βλέποντες βλέπετε Es. 6, 9. — b) Ubi participium Græce eandem vim habet atque infinitivus constructus Hebræorum, nonnunquam liberius solito per infinitivum constructum vertitur, quod tamen extra ordinem et quasi involuntarie accidit, e. g. וְעָלַי אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ βιάδιζε καὶ εἶπον πρὸς

actio participii quoad tempus coincidit) periisse videtur, e. g. **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *ἐλθὼν ζητήσω* Prov. 23, 35; **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *μήποτε πλησθεὶς ἐξ-
εμέσης* Prov. 25, 16; **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *ἀναστάντες ἄρχοντες
ἐτοιμάσατε* Es. 21, 5, cfr. 4 Reg. 9, 26. Prov. 25, 17. 29, 25. Job. 11, 11.
22, 26. 24, 22. 23, 32, 20. 33, 26. Rarius part. aoristi per futurum circum-
scribitur, e. g. **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *σὺ ἀναστὰς οἰκτιρήσεις Σιών*
Ps. 101, 14, cfr. Ezech. 8, 13. 15. — Peculiariter participium per **אֵלֶּיךָ** sq.
temp. finit. redditur Prov. 17, 28: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *ἀνοήτω ἐπερωτήσαντι σοφία λο-
γισθήσεται, ἐνεὸν ἐαυτὸν ποιήσας δόξει φρόνιμος εἶναι*, cujus rei nullam
aliam video causam quam negligentiam translatoris (nisi forte textus incuria
scribarum corruptus est); etsi enim ratio participiorum in utroque hemistichio
eadem est, tamen diverse vertuntur. — Etiam ubi part. aoristi subjecto »futuri
in præterito« appositum est, per præsens exprimitur: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ**
Διοσι ἤν νῦν γὰρ ἂν κοιμηθεὶς ἠσύχασα Job. 3, 13 (aliter infinitivus, cfr. §
33, 2, Ann. II). — Sed non solum ubi part. aor. cum futuro connexum est,
etiam ubi apponitur subjecto verbi præsentis, quod vim futuri involvere vide-
tur, accidit, ut per præsens vel futurum vertatur, e. g. **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ**
*κρύψας ὀνηρὸς τὴν χεῖρα ... οὐ δύναται ἐπενεγ-
κεῖν αὐτήν* Prov. 26, 15; **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *ἐκκλίνας σώζεται* Prov. 10, 25,
cfr. 22, 3. Es. 46, 6 (?). Dubitarem, num re vera Paulus in suo codice
Græco præsens legisset, nisi locus Prov. 26, 15, quem laudavi, manifeste hoc
demonstraret, eo quod Part. Peil **אֵלֶּיךָ** nunquam futuro exprimendo inservit, hoc
enim, ubi per participium exprimitur, semper **אֵלֶּיךָ** vertitur*).

*) Num unquam part. aor. per plusquamperfectum reddatur, maxime dubito. Occur-
rit quidem Job. 3, 13: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** *ἐπὶ ἕνός σου ἀπεπαισάμην*, sed suspicor vo-
cem **אֵלֶּיךָ** spuriam esse; alioquin sine dubio eodem modo atque in priore hemistichio
hujus versus Paulus vertisset: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ** (אֵלֶּיךָ) *quum dormivi, quievi*,
intellexisset: „dormiens quievissem“; sin autem prave ea intellexit: „quum dormivi, quievi“,
nulla apparet causa vertendi aoristum quasi plusqpf. — Dan. 3, 7 legimus: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ**
προσεκύνησαν, pro quo cod. Chis: **אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ**, *πλάττοια πάντα τὰ ἔθνη ... προσ-
εκύνησαν*, quæ verba Syriace sic sonare non posse manifestum est. Non dubito quin delen-
dum sit **אֵלֶּיךָ** post **אֵלֶּיךָ**, et tunc vertendum est: *πεσόντες ... προσεκύνησαν* (cfr. Annot. V).

Annot. V. Ubi participium aoristi arctissime, modo quodam adverbiali, cum verbo sequente ita conjunctum est, ut actiones utriusque verbi prorsus cohæreant, per eundem modum plerumque vertitur, in quo positum est verbum principale, cui tunc aut *ἀσυνδέτως* annectitur aut rarius per ο copulativum, e. g. *ἀνὰ ἄσυνδέτως ἐπλάσας* Job. 38, 14, cfr. Dan. 3, 91; *πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν* 4 Reg. 2, 16; *πορευθεὶς λούσομαι* 4 Reg. 5, 12, cfr. Jud. 9, 9. 11. 13. Jer. 35, 11; *εἰσελθόντες πατάξατε* 4 Reg. 10, 25, cfr. Jud. 8, 20. 4 Reg. 5, 10. Prov. 3, 28; — *ἦσο ἰσοι κῶ ἐστὼς ἐθεώρει* Dan. 3, 91, cfr. Jud. 3, 24; *ἦσο ἀναστὰς πορεύθητι* 4 Reg. 1, 3; *ἦσο πᾶς ὅς ἀν μὴ πεσὼν προσκνήσῃ* Dan. 3, 6, cfr. v. 11. 15 (pro arbitrio autem ita vertisse Paulum, ostendunt loca parallela *ἦσο πᾶς ὅς ἀν μὴ πεσὼν προσκνήσατε* Dan. 3, 5 et: *ἦσο πᾶς ὅς ἀν μὴ πεσὼν προσκνήσῃ* ... *ἦσο πᾶς ὅς ἀν μὴ πεσὼν προσκνήσῃ* v. 10).

§ 53. In »genitivo consequentiæ« participium etiam per tempus finitum, ex quo petitum est, præcedente *ἦσο* vel rarius *ἦσο*, exprimitur, e. g. *ἦσο βασιλεύοντος Ἐζεκιίου* Es. 36, 1; *ἦσο ἐκείνων πιστότων* Prov. 29, 16; *ἦσο ἀντοῦ ἀναστάντος* 4 Reg. 8, 21, cfr. 2, 11. 19, 37. Jer. 26, 8. Mich. 2, 11 sarp.; *ἦσο ἀνοικθέντος τοῦ στόματός μου, οὐ συνεσχέθη* Ezech. 33, 22, cfr. Jud. 13, 12. Jer. 28, 9. Dan. 8, 23.

Annot. Quæ peculiariora occurrunt in vertendo participio appositionaliter adhibito, eadem fere in genitivis consequentiæ usu veniunt, e. g. *ἦσο ἀποσκοπεύοντων ἡμῶν ἀπεσκοπευσάμεθα* Thren. 4, 17, cfr. Jud. 13, 9. Jer. 18, 20. 28, 1. Dan. 8, 1. 2. Ps. 100, 4 (vid. § 37, Ann. III); *ἦσο εὐξαμένου σου πρὸς αὐτόν, εἰσακούσεται σου* Job. 22, 27, cfr. Prov. 29, 24; *ἦσο τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὀλλυται ἐλπίς αὐτοῦ* Prov. 11, 7 (cfr. § 37, Ann. IV). — Genitivus consequentiæ nomine rectus interdum liberius per temp. finit. præcedente conjunctione *ἦσο* redditur, e. g. *ἦσο ἀφ' ἡμέρας λαλήσαντός μου* Jer. 36, 2, cfr. 31, 32; quin etiam præp. *ἦσο* præmittitur, Jer. 41, 4: *ἦσο τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ ἐκεῖ τὸν Γοδολλαν* (alibi in similibus juncturis per *ἦσο* circumscribitur, e. g. *ἦσο ἰσοι κῶ ἦσο ἦσο καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκία* Jer. 28, 1, cfr. Es.

36, 1). — Quod legitur Dan. 3, 15: $\text{לֹא־יִשְׁתַּחֲוֶה־בְּיָדֵינוּ}$, vix cum cod. Chis. verti potest: *μὴ προσκυνησάντων ὑμῶν*, sed: *διὰ τὸ μὴ προσκυνῆσαι ὑμᾶς*. Sic etiam Dan. 4, 16: $\text{שָׁבַדְתִּי לְיָדֵינוּ לְמַעַן לִדְבַר־שָׁבַדְתִּי}$ vertendum videtur: *φοβηθεὶς, ὅτι ἔλαβεν αὐτὸν τρόμος, καὶ ἠλλοιώθη ἡ ὄρασις αὐτοῦ*, neque ut exhibet cod. Chis: *τρόμον λαβόντος αὐτόν, καὶ ἄλλοιωθεῖσθαι τῆς ὀράσεως αὐτοῦ*, nisi forte, quod mihi probabilius videtur, pro שָׁבַדְתִּי legendum est שָׁבַדְתִּי . — 4 Reg. 6, 33: וְשָׁבַדְתִּי non potest mendum non esse pro וְשָׁבַדְתִּי , αὐτοῦ λαλοῦντος, quam lectionem verss. Armen. ab Holmesio laudatæ exhibere videntur (*ὡς ἐλάλει*); lectio codicum Græcorum, *ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος*, Syriace וְשָׁבַדְתִּי sonaret, cfr. Es. 58, 9. 65, 24.

CAPUT OCTAVUM.

De Particulis.

§ 59. *Adverbia* Græca etsi Paulus diligentissime per adverbia vertit, ita ut, si adjectivum per participium exprimat, adverbium ex hoc formet, e. g. לְעֵתֵינוּ *ἐτοίμως* Dan. 3, 15: tamen non pauca sunt adverbia, quæ sine nimia violatione linguæ Syriace per adverbia vertere non posset. Sic וְשָׁבַדְתִּי vertitur וְשָׁבַדְתִּי , e. g. Job. 27, 16. 28, 2; *ὁμοίως* וְשָׁבַדְתִּי , Ezech. 45, 11. Prov. 19, 29; *αὐθήμερον* וְשָׁבַדְתִּי , Prov. 12, 16; *πρωτὶ* וְשָׁבַדְתִּי , Ps. 54, 18. 87, 14, et וְשָׁבַדְתִּי , 4 Reg. 10, 8. Job. 7, 18; *πέραν* וְשָׁבַדְתִּי , Es. 7, 20. 9, 1, et וְשָׁבַדְתִּי , Jer. 41, 10. 49, 32; *πλησίον* quasi adjectivum vertitur וְשָׁבַדְתִּי , Mal. 3, 16. Cant. 1, 9 (semel pro *τὰ πλησίον* וְשָׁבַדְתִּי legitur, Ezech. 41, 16, sed suspicor Paulum in suo cod. *τὰ ἐγγύς* legisse). Adverbia numeralia proportionalia plerumque per subst. וְשָׁבַדְתִּי circumscribuntur, e. g. וְשָׁבַדְתִּי *δεκαπλασίως* Dan. 1, 20, cfr. Prov. 6, 31, rarius per numerale וְשָׁבַדְתִּי , e. g. וְשָׁבַדְתִּי *ἑπταπλασίως* Ps. 11, 7. Es. 30, 26. Adverbia numerandi per וְשָׁבַדְתִּי exprimuntur, e. g. וְשָׁבַדְתִּי *πεντάκις ἢ ἑξάκις* 4 Reg. 13, 19, cfr. Ezech. 41, 6; irregulariter pro *τρὶς* nudum numerale וְשָׁבַדְתִּי reperitur, 4 Reg. 13, 18. 19. 25, sed suspicor Paulum *τρεις* legisse. Hæc sunt gravissima exempla adverbiorum alio modo atque per adverbia translatorum; sunt sane non pauca præterea, in quæ idem cadat, sed ea omnia si enumerare vellem, ad lexicographi partes avocarer.

§ 40. 1) In *Præpositionibus* vertendis necesse est non mediocri liber-

tate utatur Paulus. Partim enim lingua Græca multo majorem præpositionum copiam habet quam Syriaca, partim præpositiones Græcæ cum diversis casibus constructæ sæpe vel plerumque significationes habent omnino diversas, quæ in eandem præpositionem Syriacæ non conveniunt, denique indoles linguæ Syriacæ non raro efficit, ut eadem præpositio diversis verbis recta diverse vertatur. Hinc autem sequitur, plerumque difficilius esse a priori, quam præpositionem Paulus legerit, decidere; lexica demum hoc doceant necesse est. Quod nonnullis exemplis illustrabimus: per ܐܘܢ vertitur ἀπό, ἐκ, ὑπό c. Genit., παρά c. Gen. et interdum c. Accus. (Jer. 9, 10. 12); per ܠܘܘܢ πρός, παρά c. Gen. et Dat. et interdum ἐπί (Dan. 9, 3); per ܠܘܘܢ ἐν, εἰς (sic fere semper post verba, quæ »motum in locum« significant, e. g. Es. 37, 7. 19), κατά c. Gen. (Am. 4, 2. 8, 14), ἐπί (Hos. 3, 5. Mich. 7, 17); per ܠܘܘܢ ἐπί, κατά c. Gen. (Ps. 34, 15) et Accus. (Ezech. 40, 24), παρά c. Accus. (Ps. 1, 3), εἰς (4 Reg. 19, 6).

2) Raro accidit, ut præpositiones per aliam partem orationis vertantur; sic ἐν ante infinitivos fere semper per conjunctiones ܘܢ , ܘܢܐ vel ܘܢܐܢܐ redditur, cfr. § 33, 2, et ἐπί in formula ἐπί βασιλείῳς semper vertitur ܘܢܐܢܐ , e. g. ܘܢܐܢܐ ܘܢܐܢܐ ἐπί Δαρείῳ Hagg. 1, 1. 2, 1. 11. Zach. 1, 1 (ubi pro ܘܢܐܢܐ legendum est ܘܢܐܢܐ), 7, 1, cfr. Dan. 1, 1. In ejusmodi tantum formulis, in quibus vis propria præpositionis omnino periisse videtur, ita ut cum verbo, quod regit, unam fere vocem efficiat, præpositiones plerumque non vertuntur, sed sensus formulæ libere redditur, e. g. ὑπὸ νύκτα ܘܢܐܢܐ Jon. 4, 10; παρὰ βραχὺ ܘܢܐܢܐ Ps. 93, 17. 118, 87; ἐπὶ πλεῖον ܘܢܐܢܐ Ps. 50, 4, ܘܢܐܢܐ Ps. 122, 4; ἐπὶ τὸ αὐτὸ καθ' ὅλου ܘܢܐܢܐ Am. 3, 3; καὶ ἐναντιὸν ܘܢܐܢܐ Zach. 14, 16; κατὰ τόπον ܘܢܐܢܐ Dan. 4, 34; κατὰ μέρος ܘܢܐܢܐ Prov. 29, 11.

§ 41. De Conjunctionibus nihil opus est ut annotem, nisi quod conj. ܘܢܐܢܐ ante pronomen indefinitum ܘܢܐܢܐ raro ut conjunctio vertitur (ut ܘܢܐܢܐ ܘܢܐܢܐ ... ܘܢܐܢܐ εἰ τι γὰρ ἠσέβησα ... οὐκ οἶδα Job. 9, 21), sed plerumque juxta sensum quasi ὅ,τι, e. g. ܘܢܐܢܐ ܘܢܐܢܐ εἰ τι πεπλάνημαι Job. 6, 24; ܘܢܐܢܐ ܘܢܐܢܐ ὅτι εἰ τι ἄκων παρέβην Job. 14, 17, cfr. Zach. 9, 17. Eccl. 6, 10.

... Partem enim fuisse Graecam multo maiorem praepositionum
... partem praepositiones Graecae cum diversis
... praepositiones Graecae cum diversis
... praepositiones Graecae cum diversis

CONSPECTUS ARGUMENTI.

	Pag.
Cap. I. De Versione Pauli in universum	1.
Cap. II. De Substantivis	8.
Cap. III. De Adjectivis	10.
Cap. IV. De Articulo	16.
De <i>οὖν</i> Nota Accusativi	23.
Cap. V. De Pronominibus	27.
Cap. VI. De Numeralibus	32.
Cap. VII. De Verbis	33.
De Formis	34.
De Modis et Temporibus	35.
De Indicativo	36.
De Conjunctivo et Optativo	41.
De Imperativo	42.
De Infinitivo	42.
De Participio	48.
Cap. VIII. De Particulis	58.